

Извештај
Комисије за квалитет
Високе школе струковних студија
за васпитаче
„Михаило Палов”, Вршац,

за школску 2017/18. годину

САДРЖАЈ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета.....	5
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	9
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	13
Стандард 4: Квалитет студијског програма	15
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	21
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	27
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	32
Стандард 8: Квалитет студената.....	38
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса	46
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	51
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	54
Стандард 12: Финансирање	57
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	60
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	62

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2017/18. годину

На Високој школи, у току 2017/18. године сви релевантни фактори континуирано су били ангажовани у обезбеђивању квалитета студија, у складу са Акционим планом. Краткорочно и дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи вршено је на основу анализе значајних чинилаца и на основу континуираног прикупљања битних података. Контрола квалитета наслањала се на конкретне и проверљиве елементе рада високошколске установе.

Области обезбеђења квалитета који су се пратили у току 2017/18. године су:

- студијски програми – вршило се самовредновање студијских програма, њихове усклађености са мисијом Школе и претпостављеним исходима, као и самовредновање њихових садржаја, реализације, савремености и прилагођености потребама тржишта рада.
- настава – континуирано се пратила реализација и квалитет извођења наставе, савременост њених метода, оптерећеност студената, ефикасност студија (однос уписаних студената и дипломираних), као и пролазност на појединачним предметима. Добијене су повратне информације од бивших студената и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењива и корисна), о савремености програма и усклађености са европским стандардима у одговарајућој области и др. Школа је посебно пратила: квалитет извођења наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, број наставника и сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, како изгледају процедуре, да ли су ефикасне и правичне (нпр. Процедура за жалбу поводом оцене). Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно, будући да су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују.
- научни, стручни и уметнички рад наставника – њихов обим и квалитет се процењује на основу књига и радова објављених у научној и стручној периодици, учешћу на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, као и на основу јавних извођења дела, изложби и других јавних стручних и уметничких наступа. Посебно значајан сегмент је остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких истраживања, пројеката, размену наставника, сарадника и студената.
- вредновање студената – студенти су приликом уписа на прву годину студија били бирани на основу успеха у средњој школи и резултата на квалификационом и пријемном испиту. У току студирања, посебно је праћена и анализирана (на седницама Стручних већа, Наставно стручног већа, Савета школе и Студентском парламенту) пролазност студената, просечна оцена по предметима, примереност оцењивања предвиђеном оптерећењу студената. Комисија за обезбеђење квалитета анализира је резултате и након тога, поднела извештаје о резултатима студентског вредновања Наставно стручном већу. Такође, Комисија за обезбеђење квалитета анализира је резултате и поднела извештај о резултатима студентског вредновања представницима Студентског парламента, Стручним већима, Наставно стручном већу. Сви подаци добијени у процесу провере квалитета су јавни и доступни свим заинтересованима са Високе школе (видљиво су истакнути на огласним таблама, и на сајту). Резултати процене користили су се у оквиру мера за повећање квалитета. У складу са документом *Стратегија обезбеђења квалитета* редовно су се разматрале процедуре и мере у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају неправилности у оцењивању, слабог рада стручних служби и сл.
- уџбеници и литература – квалитет уџбеника је регулисан *Правилником о уџбеницима*. Тежило се ка постизању високих критеријума за издавачку делатност (монографија, уџбеника, приручника) наставника и сарадника, који су усклађени са националним и међународним стандардима. Посебно нагласак је био на значају сталне набавке уџбеника за библиотеку Школе.
- технички и материјални ресурси – тежило се ка сталном инвестирању у простор, аудио-визуелну и другу опрему ради достизања оптималних стандарда у тој области остварења Мисије и наставних програма школе. Такође, квалитет простора и техничке опреме континуирано је контролисан у складу са законима који регулишу ову област (усвојеним правилницима).
- ненаставна подршка – континуирано се пратила и оцењивала ненаставна подршка у остварењу плана и програма и Мисије Школе.

Комисија за квалитет у току школске 2017/18. године редовно се састајала и разматрала примену стандарда за унапређење квалитета студијских програма. Активно учешће у Комисији имали су и студенти. У остваривање квалитета студијског програма укључени су сви запослени на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу.

Висока школа је успоставила структуру за обезбеђење квалитета коју ће перманентно изграђивати и унапређивати. Статутом Високе школе утврђују се послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и стручних већа. На Високој школи је оформљена Комисија за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Комисија је формирана из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Имајући на уму да се ради о изузетно сложеној појави која се састоји из великог броја релевантних чинилаца, праћење и унапређивање квалитета рада Високе школе схваћено је као процес који се, свакако, не може ограничити само на рад Комисије за обезбеђење квалитета. Овде се, пре свега, мисли на свеукупне напоре Високе школе, који су претходних година уложени у обезбеђивање што квалитетнијег наставног кадра, подршку њиховог научног и стручног усавршавања, као и њихово укључивање у пројекте које подржава Министарство за науку и Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, унапређивање материјалних услова у школи, осавремењивање библиотечког фонда, чињеницу да Висока школа као институција у школској 2017/18. акредитовала седам програма стручног усавршавања радника у образовању код Завода за унапређивање образовања и васпитања.

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета у току школске 2017/18. године било је неизоставно јер су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују. Њихова улога је двострука – поред тога што су њихове процене биле обухваћене анкетама које се на Високој школи спроводе и представљају основу за увођење мера које се оцене као неопходне, студенти су учествовали у доношењу одлука о мерама које се предузимају за унапређење квалитета. Резултати студентског вредновања користили су се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса и инкорпорирани су у креирање опште политике у области обезбеђења и унапређења квалитета. Студентско вредновање у школској 2017/18. године спроводило се путем анонимних писмених упитника, у складу са Акционим планом. Анкетирање је спроведено на пригодном узорку студената Високе школе. Упитници су се односили на педагошки рад сваког наставника за сваки предмет који предаје, квалитет наставног процеса и друге чиниоце релевантне за обезбеђивање квалитета и спроведени су са студентима прве, друге и треће године, као и са дипломираним студентима.

Висока школа струковних студија за васпитаче усвојила је Стратегију обезбеђивања квалитета која је на сајту доступна јавности. Статутом школе је у оквиру послова и задатака свих субјеката који су задужени за осигурање квалитета одређено и доношење и спровођење стратегије, стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета. Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени у Школи и студенти. Они раде на обезбеђењу квалитета кроз одговарајућа тела.

Субјекти обезбеђења квалитета су:

1. Комисија за обезбеђивање квалитета
2. Наставно-стучно веће
3. Стручна већа
4. Ненаставно особље
5. Студентски парламент итд.

Комисију за обезбеђење квалитета чине запослени из редова наставног и ненаставног кадра: доц. др Јелена Пртљага, директорка школе, проф. др Александар Стојановић, доц. др Тања Недимовић, др Наташа Стурза-Милић, др Еуђен Чинч, мр Биљана Вујасин, Адријан Божин, наставник практичне наставе, Зоран Марјанов, референт за студентска питања. Такође, чланови Комисије су и три представника студената – Стефан Спасић, Драган Снаковић, Милица Петровић.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

У оквиру Стандарда 1, у школској 2017/18. години реализоване су следеће активности предвиђене Акционим планом, у складу са предвиђеним роковима, носиоцима активности и лицима одговорним за реализацију активности:

- Активности усмерене ка акредитацији установе као и на програму струковних мастер студија – *мастер струковни васпитач*;
- Спровођење анкета и упитника предвиђених Акционим планом;
- Утврђивање школског календара рада као и распореда наставе и вежби;
- Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Анализа квалитета научно – истраживачког, уметничког и стручног рада као и усвајање превентивних и корективних мера;
- Планирање нових наслова Издавачке делатности и контрола издавачке делатности;
- Активности усмерене на унапређивању часописа *Истраживања у педагогији* и његовом уврштавању у више међународних научних база;
- Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром Високе школе, планирање кадровске стратегије Високе школе;
- Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера;
- Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци;
- Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Израда годишњег извештаја о раду Школе као и Програма рада Школе;
- Израда и усвајање годишњег финансијског плана;
- Оцена укључености студената у процес самовредновања;

Реализоване активности су у складу са Статутом установе и Стратегијом обезбеђења квалитета. У оквиру Стандарда 1 у току школске 2017/18. године, у склопу свакодневних активности, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” и сви њени запослени континуирано су радили на побољшању и унапређивању активности на којима су ангажовани.

Акциони план

Стандард	Активност	Рок	Субјекти
1.	Периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђивања квалитета	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно стручно веће
	Периодично преиспитивање и унапређивање акционог плана за спровођење стратегије	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно стручно веће, директор, стручна већа
2.	Периодично преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно стручно веће, директор, стручна већа
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду Комисије за обезбеђивање квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно стручно веће, стручна већа

3.	Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно стручно веће, стручна већа
4.	Спровођење анкете студената о процени услова и организације студијског програма, анализа и усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно стручно веће, студенти
	Спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	Комисија за квалитет, (др Т. Недимовић) директор, Наставно стручно веће, студенти
	Спровођење анкете о квалитету дипломираних студената код послодаваца, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно стручно веће, студенти, васпитачи, директори вртића
	Анализа успешности студената	једном у току године	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, Наставно стручно веће, Студентски парламент
5.	Утврђивање школског календара рада	15. септембар	директор школе (организује израду), Наставно стручно веће (разматра и усваја календар рада)
	Утврђивање распореда наставе и вежби	пре почетка школске године – 15. септембар, на почетку пролећног семестра – 1. Фебруар	наставник задужен за распоред (др А. Стојановић), директор, Наставно стручно веће (разматра распоред), Комисија за квалитет, Студентски парламент
	Спровођење упитника за самоевалуацију радног оптерећења студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно стручно веће, студенти
	Спровођење упитника за наставничку евалуацију наставе, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	једном у току године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно стручно веће, студенти
	Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар	стручна већа, Наставно стручно веће, директор, студенти
6.	Анализа квалитета научно-истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера	15. октобар	наставници, стручна већа, Комисија за квалитет, директор, Наставно стручно веће

	Планирање нових наслова издавачке делатности	На почетку школске године	Комисија за издавачку делатност, директор школе, Наставно стручно веће, комисија за квалитет
7.	Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром школе	На почетку школске године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, стручна већа, студенти
	Спровођење упитника за вредновање педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно стручно веће, студенти
8.	Анализа уписа студената	септембар	Комисија за упис, директор, Комисија за квалитет (др Наташа Стурза Милић), Наставно стручно веће, студенти
	Анализа квалитета студентске педагошке праксе – хоспитовања и самосталне праксе	Децембар и јун	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, Комисија за квалитет (др Н. Стурза-Милић), директор, предшколске установе, васпитачи, студенти
	Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера	сваке године у октобру, након завршетка испитних рокова	Комисија за квалитет (др Н. Стурза-Милић), референт за студентска питања, Наставно стручно веће, студенти
	Спровођење анкете студената о процени објективности оцењивања	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	студенти, Комисија за квалитет (др Н. Стурза-Милић), наставници, директор
9.	Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци.	континуирано током целе године	Наставно стручно веће, стручна већа, библиотекар, Комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Наставно стручно веће, стручна већа, библиотекар, комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Осавремењивање информатичке лабораторије, кабинета, учионица, фискултурне сале, вежбаоница	континуирано	директор, Наставно стручно веће, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти

10.	Спровођење упитника за студентску евалуацију квалитета органа управљања, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др Ј. Пртљага), Наставно стручно веће, студенти
11.	Анализирање квалитета опреме, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Комисија за квалитет, (др Ј. Пртљага), Наставно стручно веће, студенти
12.	Израда и усвајање годишњег финансијског плана	фебруар	директор, стручна служба, Наставно стручно веће
	Израда и усвајање годишњег финансијског извештаја	Фебруар	директор, стручна служба, Наставно стручно веће
13.	Оцена укључености студената у процес самовредновања	јануар или мај	комисија за квалитет (А. Божин), Наставно стручно веће, студенти
14.	Анализа доступности информација о контроли квалитета, усвајање превентивних и корективних мера	континуирано	Комисија за квалитет, Наставно стручно веће

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у протеклој школској години вршило се на основу анализе значајних чинилаца. Контрола квалитета ослањала се на конкретне и проверљиве елементе. Посебна пажња усмеравана је на:

- квалитет извођења наставе,
- спровођење испита (као и дипломских и специјалистичких испита),
- успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета,
- организацију и анализу квалитета стручне праксе,
- организацију и анализу квалитета научног рада (истраживања, пројекти, конференције и др.),
- број и квалитет дипломираних студената,
- квалитет уџбеника,
- број наставника, сарадника и студената по групама,
- просторне капацитете и опремљеност,
- праћење ефикасности примене различитих процедура провере квалитета,
- доношење нових правилника и докумената у циљу повећања квалитета студирања на Високој школи „Михаило Палов” и сл.

У оквиру Стандарда 2 у току школске 2017/18. године чланови Комисије за обезбеђење квалитета и сви остали релевантни субјекти у Школи трудили су се да поштују Акциони план активности са роковима за извршење квалитета. У протеклој школској години, у планираним роковима реализоване су све активности предвиђене Акционим планом.

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је значајно. Студенти Стефан Спасић – 2. година, Драган Станковић – 2. година и Милица Петровић – 2. година учествовали у раду Комисије за квалитет, као и у раду Наставно - стручног већа и Савета школе. Студенти су активно учествовали у раду Студентског парламента (доносили одлуке које се односе на унапређење квалитета рада, обавештавали студенте, чланове Студентског парламента о важним питањима која су се односила на праћење и осигурање квалитета, учествовали у свим фазама процеса анкетирања студената, учествовали у раду конференција, семинара и радионица који се односе на унапређење квалитета рада и друго).

Циљ студентског вредновања педагошког рада наставника Високе школе је формирање мишљења студената о педагошком раду наставника, о објективности оцењивања, о процени услова и организације студијских програма и др., а резултати студентског вредновања користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса, као део опште политике у области обезбеђења квалитета. Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом, у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Божина, члана Комисије за квалитет. Наводимо анкете које су предвиђене Акционим планом Комисије за обезбеђење квалитета и које су обављене и анализиране у току школске 2017/18. године:

- Студентска евалуација услова и организације студијског програма извршена је у периоду од 24.10. до 26.10.2017. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали различите услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 67 студената све три године студија.
- Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је у октобру 2017. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали различите аспекте објективности оцењивања на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 85 студената све три године студија.

- Студентска евалуација рада наставника и ненаставног особља вршена је два пута у току школске године, после сваког семестра. Коришћен је метод анкете. Студенти су вршили оцењивање појединих аспеката рада наставника и ненаставног особља на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 339 студената све три године студија.

Година	Семестар	Број испитаника
I	I	75
	II	72
II	III	54
	IV	52
III	V	44
	VI	42
Укупно		339

- Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења за све наставне предмете прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу*, током октобра 2017. год. Испитивање је извршено на узорку од 73 студента.. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и самог испита. Просечна оцена током досадашњих студија за узорак у целини износи 8,27.
- Подаци о студентским оценама квалитета органа управљања прикупљени су *Упитником за студентску евалуацију квалитета органа управљања високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу*, током октобра 2017. год. Студенти су своје процене изражавали на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа, а 5 највиша оцена. У испитивању је учествовало 65 студената све три године студија. Просечна оцена током досадашњих студија за узорак у целини износи 8,30.
- Током школске 2017/2018. год. анкетирано је 65 дипломираних студената. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија. Најпре су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Након тога су вршили рангирање разних аспеката њихове стручне оспособљености, према степену изражености тих компетенција.

Комисија за квалитет донела је одлуку у вези са прецизирањем скале оцена која ће се користити приликом анализе студентских анкета: 4,51 – 5,00 – одличан; 3,51 – 4,50 – врло добар; 2,51 – 3,50 – добар; 2,01 – 2,50 – довољан; испод 2,00 – не задовољава. У складу са овом мером, резултати анкета анализирани су на састанцима Комисије за квалитет, свих Стручних већа, Студентског парламента и Наставно-стручног већа и тамо где је било потребно, предузете су превентивне и корективне мере.

У току школске 2017/18. године конкретизована је улога ненаставног особља (правника Високе школе) у погледу сталне обавезе да континуирано прати и прослеђује материјал актуелних законских одредаба и обавештава чланове Комисије за квалитет о истим. Сходно томе, у току претходне школске године континуирано је праћен сајт КАПК-а са циљем усаглашавања деловања Комисије за квалитет Школе са актуелним законским одредбама. Повећана је прегледност сајта Високе школе и друге иновације (посебно наглашавамо континуирани рад на унапређењу квалитета сајта и стварања могућности његовог прегледа преко Андроид мобилних уређаја).

Студенти, чланови Комисије за квалитет, на састанцима су истицали потребу да све студенте треба боље упознати са Законом о високом образовању (могућностима организовања апсолвентских рокова, неопходном броју поена за пролазност на испиту, променама опсега поена у односу на досадашњу скалу (51-

60 – шест; 61-70 – седам; 71-80 – осам; 81-90 – девет; 91-100 десет), правима и обавезама које студенти имају приликом полагања испита, изменама Закона и сл.). Сходно томе, у протеклој школској години представници Студентског парламента учествовали су на семинару јачања капацитета студентских представника на Златибору и седницама СКАССС -а. Студенти старијих година, чланови Студентског парламента, више пута су на радионицама и предавањима колеге са млађих година упознавали са радом Студентског парламента. На тај начин је остварена предложена мера Комисије за квалитет из претходног еволуационог периода.

У току протекле школске године интензивно се радило на допуни материјала за нови мастер студијски програм: *Струковни мастер васпитач*, који је одобрен од стране Комисије за акредитацију.

У току протекле школске године усвојени су следећи правилници и акта:

Извештај о раду за школску 2017/18. и *Програм рада Високе школе* за 2018/19. годину.

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2017-18.pdf>

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Program-rada-skole-2018-19.pdf>

Током 2017/18. измењени су, допуњени или усвојени следећи општи акти установе:

- На основу члана 56. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/2017), а на предлог Наставно стручног већа Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу, (У даљем тексту: Висока школа) Савет Високе школе на седници одржаној 22.01.2019. године, доноси **Статут Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“**
<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2019/01/Statut.pdf>

- На основу чланова 72–82 Закона о високом образовању („Сл. гласник” РС бр. 88/2017) и члана 125.став 3 .Статута Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу (дел.бр.803/16 од 24.11.2016.) Наставно стручно веће Високе школе струковних студија за васпитача „Михаило Палов” у Вршцу на седници одржаној 21.03.2018.године доноси ПРАВИЛНИК О ИЗБОРУ У ЗВАЊЕ
<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/04/Pravilnik-o-izboru-u-zvanje.pdf>

На основу члана 35.став 5. Статута Високе школе струковних студија за васпитаче “Михаило Палов“ у Вршцу (у даљем тексту:Висока школа), Наставно -стручно веће је на седници одржаној 21.03.2018. године, донело ПОСЛОВНИК О РАДУ НАСТАВНО-СТРУЧНОГ ВЕЋА
<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/04/Poslovnik-o-rad-u-Nastavnog-veca.pdf>

На основу члана 31. и 132.тачка Статута Високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу (у даљем тексту:Висока школа), Савет Високе школе је на седници одржаној 22.1. 2019. године, донео ПОСЛОВНИК О РАДУ САВЕТА
<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2019/01/Poslovnik-o-rad-u-Saveta.pdf>

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 2:

- Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета су јавно доступни, али их је неопходно додатно промовисати
- Увођење редовних ревизија свих донетих општих аката из области обезбеђења квалитета
- Континуирано унапређење студентских анкета, њихове примене и обраде
- Веће ангажовање студената у вези са унапређењем, обрадом и анализом студентских анкета
- Могућност увођења електронског попуњавања и обраде студентских анкета
- Едукација субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, нарочито, студената
- Појачана и конкретизована улога нових чланова Комисије за квалитет и осталих субјеката, нарочито, студената, сарадника и млађих наставника и ненаставног особља.

Прилог 2. 1. Усвојени документ – Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе - **Стратегија обезбеђења квалитета** Извор: <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Strategija-obezbedjenja-kvaliteta.pdf>

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета
Извор: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Прилог 2. 3. Усвојени годишњи извештаји Комисије за квалитет <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/02/Izvestaj-kvalitet-16-17.pdf>

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда у току школске 2017/18. године

У току школске 2017/18. године Комисија за квалитет пратила је извођење наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, квалитет наставног кадра, број наставника, сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, ефикасност студија (односно уписаних студената и дипломираних), као и успешност полагања одређених предмета. Комисија је наставила прикупљање повратних информација од дипломираних студената и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењиве и корисне), проверавала савременост програма и усклађеност са европским стандардима у одговарајућој области.

Комисија за обезбеђење квалитета у току школске 2017/18. године је радила на усавршавању постојећих упитника за самовредновање као и на унапређењу Стратегије за обезбеђење квалитета и Акционог плана Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”.

На Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Вршцу у току школске 2017/18. године спроведене су следеће анкете намењене студентској евалуацији:

- Студентска евалуација рада наставника и ненеаставног особља
- Студентска евалуација објективности оцењивања
- Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма
- Студентска евалуација појединачних наставних предмета и процени оптерећења
- Студентска евалуација органа управљања Високом школом
- Анкетирање дипломираних студената о раду Школе, условима наставе, опреми, оспособљености за рад

Повратне информације о компетенцијама дипломираних студената, континуирано током школске 2017/18. године, обезбеђиване су на два начина:

- на основу упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, и
- на основу прибављених мишљења предшколских установа о компетенцијама студената који су студије завршили на Високој школи струковних студија за васпитаче »Михаило Палов«

У оквиру улоге студената у самовредновању и провери квалитета Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, њихови представници су чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Ове представнике је делегирао Студентски парламент; они се редовно позивају на седнице Комисије за обезбеђење квалитета, на којима активно учествују. Представници студената, чланови Комисије за обезбеђење квалитета, на седницама Комисије износе своје сугестије за унапређење Стратегије и осталих докумената којима се обезбеђује квалитет. У сарадњи са студентима и свим запосленима, у току школске 2017/18. године континуирано су се предузимале мере и поступци за обезбеђивање максималног учешћа свих релевантних фактора у анкетирању.

У протеклој школској години извештаји о резултатима студентског вредновања и самовредновања наставника достављени су и стручним већима, као и Наставно - стручном већу Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” који чине и наставници и студенти. Управо је Наставно-стручно веће и предложило, а касније и прихватило мере које се односе на унапређење квалитета. Описани механизми пружају критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

- Поспешивање активности Студентског парламента и активног учешћа студената у раду Комисије за квалитет ради заједничког и континуираног рада на унапређивању квалитета на Високој школи;

- Укључивање већег броја запослених, наставног и ненаставног особља у активно осмишљавање предлога и спровођење активности усмерених на побољшавању квалитета на Високој школи;
- Веће укључивање наставника и студената као и других релевантних чинилаца у анализу и упоређивање механизма и процедура провере и контроле квалитета на европским високошколским установама, ради предлагања мера за побољшање квалитета рада на Високој школи;
- Успостављање даље међународне сарадње на пољу академске размене и размене ненаставног особља ради усавршавања у области европских искустава у обезбеђивању и унапређивању квалитета рада на Високој школи.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Опис стања, анализа и процена стандарда 4

У току школске 2017/18. године Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу реализовала је наставу на два програма струковних студија (*Струковни васпитач деце предшколског узраста* и *Струковни васпитач деце јасленог узраста* – на који су били уписани само студенти треће године) и на једном програму специјалистичких студија (*Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*). Настава се одвијала на српском, румунском и ромском језику. У Табели 4.1. налази се листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената у школској 2015/16., 2016/17. и 2017/18. години.

У току школске 2017/18. године настављено је спровођење механизма праћења квалитета студијских програма кроз рад Комисије за обезбеђење квалитета чија надлежност је утврђена Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”. Редовна и периодична евалуација програма одвијала се кроз студентску евалуацију, као и кроз самоевалуацију наставника. Комисија је била одговорна и за предлагање мера за унапређење успешности програма, док су основни стандарди праћења квалитета дати у документу *Политика обезбеђења квалитета*. Значајно је нагласити да су, поред наставног и ненаставног особља, чланови комисије и студенти Високе школе.

Контрола квалитета студијских програма обухватала је предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе, као и квалитета педагошке праксе. Настављено је редовно и систематично праћење процедура и политике уписа студената, метода поучавања, начина провере знања и исхода и компетенција које добијају студенти када заврше студијски програм, као и њихове могућности запошљавања. У току школске 2017/18. године посебна пажња посвећена је улози студената у праћењу и контроли квалитета, обезбеђена је њихова активна улога и оцена квалитета програма путем упитника, који садрже елементе вредновања структуре и садржаја студијског програма, као и радно оптерећење студената. Такође, представници студената активно су учествовали у раду Комисије за квалитет, Наставно стручног већа и Савета високе школе.

Висока школа струковних студија за васпитаче у Вршцу у школској 2017/18. години успоставила је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања кроз пажљиво избалансирани однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари). Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму основних студија *Струковни васпитач деце предшколског узраста* и на студијском програму специјалистичких студија – *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* приказани су у табелама мапирања предмета. Садржаји и организација наставних програма основних и специјалистичких студија које се реализују на Високој школи, садржаји њима обухваћених курсева, предвиђене наставне методе и стратегије, као и поступци за проверу знања студената у функцији су обезбеђивања планираних исхода учења. Посебна пажња посвећена је времену потребном за припрему за наставу, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности (у оквиру Стручних већа и Наставно стручног већа). Тежиште се са предавања преносило се на сарадњу са студентима која се спроводила кроз партнерски однос студента и професора, менторски рад и самостални рад студената. Са истим циљем, у оквиру плана сви предмети су тако осмишљени да трају један семестар што студентима олакшава савладавање градива које је мањег обима. У исто време, програми су конципирани тако да студент преузима одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учесталије колоквијуме, који су саставни део испита и улазе у коначну оцену, те се студенти на основу положених колоквијума могу ослободити полагања дела испита). Интерактивност наставе се повећава, и студендова пажња се преусмерава са испита на сам процес наставе. Тако долазимо до перманентног рада студената у току студија, као и до сталног праћења њиховог напредовања, што води растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија.

Опис активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач деце предшколског узраста*:

Предмет:	Предшколска педагогија
Предавања:	2 часа недељно
Вежбе:	2 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	30 Број радних сати у семестру
Вежбе:	30
Припрема за наставу:	10+10
Колоквијум	10
Завршни испит – писмени:	15
Завршни испит – усмени:	15
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	120 часова - 4 ЕСПБ

Опис активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*:

Предмет:	Методика развоја говора и припрема за почетак читања и писања
Предавања:	1 час недељно
Вежбе:	3 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	15 Број радних сати у семестру
Вежбе:	45
Припрема за наставу:	20+20
Семинарски рад	10
Колоквијум	10
Завршни испит – усмени:	15
Завршни испит – писмени:	15
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	150 часова - 5 ЕСПБ

Увид у то да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената може се добити на основу података који следе. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита.

Просечно оптерећење студената изражено на скали од 1 до 5 и у сатима потребним за припрему испита и предиспитних обавеза из појединих предмета

Предмет	Просечно оптерећење на скали 1-5	Просечно оптерећење у сатима
Развојна психологија	2.29	30-40
Општа психологија	2.56	40-50
Педагошка психологија	3.50	40-50
Психопатологија развојног доба	2.90	40-50
Психолошки аспекти комуникације	3.67	50-60
Примењена развојна психологија-практикум	1.57	30-40
Психологија дечје игре	2.00	30-40
Здравствена нега	1.00	20-30
Дидактичка средства у вртићу	2.00	30-40

Педагошка документација	2.33	30-40
Предшколска дидактика	3.10	40-50
Корективни педагошки рад	4.00	50-60
Игролике активности	2.50	30-40
Предшколски курикулум	4.00	50-60
Методика упознавања околине 1	4.00	50-60
Информатички практикум	1.73	30-40
Примена ИКТ-а у во раду	1.50	20-30
Методика развоја почетних математичких појмова 1	3.00	40-50
Општа педагогија	3.14	40-50
Педагошке теорије	2.92	40-50
Припрема деце за полазак у школу	3.00	40-50
Предшколска педагогија	3.67	50-60
Дидактичке игре	2.00	30-40
Методика физичког васпитања 1	3.00	40-50
Вокално-инструментални практикум 1	1.50	20-30
Вокално-инструментални практикум 2	2.25	30-40
Методика музичког васпитања 1	2.57	40-50
Методика музичког васпитања	2.83	40-50
Хор	1.18	20-30
Вокално-инструментални практикум 1, 2, 3- на ромском језику	5.00	преко 60
Методика музичког васпитања 1- на ромском језику	1.00	20-30
Методика музичког васпитања 2 - на ромском језику	3.00	40-50
Методика ликовног васпитања 1	2.25	30-40
Методика ликовног васпитања 2	1.00	20-30
Култура религије	1.75	30-40
Религијски системи	2.00	30-40
Култура дијалога	2.14	30-40
Историја цивилизације	3.00	40-50
Интеркултурализам у европском контексту	3.33	40-50
Руски језик 1	2.00	30-40
Руски језик 2	2.00	30-40
Филозофија културе	1.50	20-30
Филозофија васпитања	1.67	30-40
Социјална заштита деце у породици	2.00	30-40
Инклузија социјално депривирани деце	3.00	40-50
Тимски рад	1.00	20-30
Књижевност за децу	2.00	30-40
Матерњи језик (ромски)	1.00	20-30
Методика развоја говора 1 (на ромском језику)	1.00	20-30

Језицке игре и драматизација (на ромском језику)	1.00	20-30
Култура говора (на ромском језику)	2.00	30-40
Језицке игре и драматизација	2.50	30-40
Језицке игре и драматизација (на румунском)	4.00	50-60
Матерњи језик (српски)	2.14	30-40
Култура говора-методички аспекти	1.00	20-30
Енглески језик 1	1.25	20-30
Енглески језик 2	1.33	20-30
Енглески језик 3	1.67	30-40
Енглески језик 4	4.00	50-60
Учење страног језика на раном узрасту (енглески)	3.00	40-50
Енглески језик 6	4.00	50-60
Учење страног језика на раном узрасту (немачки)	4.50	50-60
Немачки језик 2	2.60	40-50

На Високој школи у току школске 2017/18. године настављен је процес унапређивања и континуираног осавремењивања постојећих студијских програма који се заснива на развоју науке и уметности и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил, пре свега кроз иновирање постојећих силабуса и коришћењем савремене литературе и научних чланака као обавезне литературе.

Подаци приказани у Табели 4.2. датај у прилозима (број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма) указују на благе флукуације процента дипломираних у односу на број уписаних студената у претходне три године на основним струковним студијама. У школској 2015/16. – 50,8%, а у школској 2016/17. години је 48,4%, а у школској 2017/18. 51,2 %. У наредном периоду треба наставити са настојањима да се повећава број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних, што је и до сада био предмет активности чланова Комисије за квалитет и свих запослених на Високој школи. На специјалистичким студијама добијени подаци показују следеће: у школској 2015/16. години 52% специјализаната је завршило своје студије (у односу на број уписаних), у школској 2016/17. 68%, а у школској 2017/18 53,8%. На основу анализе ових података, може се уочити тренд повећања броја дипломираних у односу на број уписаних студената на основним струковним студијама, чиме можемо бити веома задовољни.

Подаци приказани у Табели 4.3. датај у прилозима, показују да се просечно трајање основних струковних студија у претходне три године стабилно – за све три школске године обухваћене овом анализом износи 3 године и два месеца. Просечно трајање студија на специјалистичким студијама у школској 2017/18. Износи 1 годину и 1 месец, чиме такође можемо бити задовољни.

У складу са Акционим планом, и ове школске године Висока школа је обезбедила студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 67 студента све три године студија. Резултати ове евалуације приказани су у наставку.

Просечне оцене (на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа оцена а 5 највиша) услова и организације студијског програма (основне струковне студије)

Елемент студијског програма	Просечна оцена
Предмети су повезани у логичку целину	4.00
Захтеви су оптимални у односу на време	4.10
Студенти имају могућност избора предмета	4.60
Циљеви предмета су познати	4.20
Захтеви предмета одговарају ЕСПБ	4.50
Познати су детаљи извођења наставе	4.50
Позната је литература за припрему испита	4.80
Доступна је литература за припрему испита	4.70
Доступне су информације о систему полагања и оцењивања	4.60
Укупан број недељних часова је оптималан	4.40
Студенти су благовремено обавештени о распореду часова	4.50
Услови реализације наставног програма су оптимални	4.40
Студентска пракса одговара студијском програму	4.70
Оптерећење студената на пракси је оптимално	4.80
Студенти су благовремено обавештени о студентској пракси	4.78
Постоји систем обезбеђења и праћења квалитета	4.33
Студенти су укључени у одлучивање у вези са студијским програмом	4.22

Анализом резултата свих елемената студијског програма може се уочити да су од 17 елемената који су евалуирани чак 10 на нивоу одличних (просечна оцена преко 4,50, док су преосталих 7 на нивоу врло добрих (у опсегу су од 3,51 - 4,50, а сви наведени са оценом 4,00 и више) што потврђује веома висок ниво квалитета услова и организације студијског програма.

У школској 2017/18. години, када се ради о доступности информација о дипломском раду, стручној пракси, студијским програмима и исходима учења, могло би се рећи да су евидентне значајне предности које пружа сајт: <http://www.uskolavrsac.edu.rs>. Успостављена је добра координација између наставника, као и надлежних тела у школи који редовно достављају све информације администратору сајта, који, с друге стране, одмах реагује и благовремено и редовно поставља све пристигле информације на сајт. Захтеве које треба да испуне дипломски и специјалистички радови у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања доступни су студентима на сајту школе.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац је и у току школске 2017/18. године редовно прибављала повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма, као и о степену задовољства стеченим квалификацијама дипломаца. Добијене повратне информације указују на високе процене стечених компетенција дипломаца Високе школе.

У Прилогу 4.1. приказани су резултати анкета дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија, тако што су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша.

Просечне оцене које су испитаници дали за њихову оспособљеност у одређеним подручјима васпитачког позива

Подручје васпитачког позива	Просечна оцена
Примена индивидуализације у в.о. раду	4.30
Примена метода којима се подстиче учење као конструкција знања	4.40
Подстицање креативности предшколске деце	4.80
Учеће у мењању предшколске институције у отворен систем васпитања	4.00
Самостално конципирање педагошке теоријске основе за практичан рад	4.20
Рад са децом са посебним потребама	3.50
Планирање в.о. активности	4.60
Израда инструмената за праћење и подстицање напредовања деце	4.10
Планирање и спровођење микро-истраживања	3.70
Диференцијација и индивидуализација в.о. рада	3.90
Сарадња са родитељима и другим субјектима друствене средине	4.50
Писање стручних радова	3.70
Рад у стручним тимовима васпитача	4.00

Из добијених резултата видимо да су испитаници, у просеку, давали релативно високе оцене за њихову оспособљеност у свим областима васпитачког позива. Анализом резултата свих може се уочити да су од 13 елемената који су евалуирани 11 на нивоу врло добрих (у опсегу су од 3,51-4,50), и 2 на нивоу одличних (у опсегу 4,50 и више) и то *Подстицање креативности предшколске деце (4,80)* и *Сарадња са родитељима и другим субјектима друствене средине (4,50)*. Елементи који су у претходној школској години (2016/17.) били оцењени као добри (од 2,50 до 3,50) - *Рад са децом са посебним потребама (3,22)*, *Планирање и спровођење микро-истраживања (3,04)* и *Писање стручних радова (3,03)*, у школској 2017/18. су од стране студената боље оцењени, што показује да су поступци праћења и унапређивања калитета дали адекватне позитивне ефекте.

Висока школа кроз Алумни удружење остаје у вези са својим дипломцима, и између осталог, прати њихова постигнућа у каснијем професионалном развоју.

Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 4

- Већи акценат ставити на предиспитне обавезе и мотивисање студената основних струковних студија за испуњавање предвиђених захтева у складу са критеријумима квалитета студијских програма, како би се наставио рад на побољшању успешности њиховог студирања
- И даље подстицати студенте на њихову значајнију укљученост преко својих представника у све процесе контроле и унапређења квалитета на Високој школи;
- Наставити континуирано прибављати повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о задовољству стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Циљ евалуације стандарда квалитета наставе и унапређивања квалитета процеса наставе на Високој школи струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу јесте обезбеђење базичног нивоа квалитета наставног процеса. Квалитет наставног процеса мери се преко бројних објективних индикатора.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз професионални рад наставника и сарадника, кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, кроз доношење, поштовање и реализацију програма рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Школа систематски прати спровођење наставног процеса и у том смислу су јасно дефинисани следећи стандарди:

- стандарди који се односе на број наставника, структуру радног времена наставника и норму наставника у погледу броја часова предавања;
- стандарди који се односе на задовољење стручних компетенција наставника за извођење наставе по програмима предмета;
- стандарди који се односе на професионални однос наставника према настави и наставном процесу;
- стандарди који се односе на садржај предавања и редовност одржавања предавања;
- стандарди који се односе на методе извођења наставе;
- посебни стандарди који се односе на одржавање вежби;
- стандарди који се односе на распоред часова наставе;
- стандарди који се односе на распоред полагања испита и објављивање резултата испита.

Контрола квалитета наставног процеса заснива се на:

- а) праћењу редовности одржавања наставе, и
- б) оцени квалитета наставе од стране студената анкетирањем.

Контрола квалитета у редовној процедури подразумева праћење наставе од стране директора, као и шефова стручних већа. У суштини, стручна већа представљају прву спону у контроли квалитета наставног процеса и његовом сталном унапређењу.

Посебна пажња се води о чињеници да пропорција предавања, вежби, семинара и праксе студената које изводе и координирају ангажовани наставници и сарадници мора бити балансирана с обзиром на исходе учења. С обзиром да се целокупни аутономан развој студената не остварује само путем наставе, и други видови ангажовања (семинарски радови, укључивање у пројекте, ангажовање на конкурсима које је расписивала Школа, сарадња са различитим удружењима и другим образовним институцијама и сл.) имали су сврху да се што више студената усмери ка кооперативном односу у учењу, и да са професорима трагају за иновативним методама, односно стратегијама учења и поучавања.

У току претходне школске године, а у складу са стратегијом Школе, перманентно се наставио рад на усавршавању способности саморефлексије наставног особља и стручних служби. На тај начин се стварају услови да запослени критички промишљају о принципима, методама и резултатима свог рада. У складу с тим, резултати студентске евалуације искоришћени су да наставници, сарадници и чланови стручних служби који су оцењени нешто нижим оценама процене шта у свом раду могу да коригују и иновирају и на тај начин подигну квалитет наставног процеса. Квалитет наставе праћен је на више нивоа, почев од самог наставника који је изводи, преко стручних већа, до Наставно стручног већа, уз посебно узимање у обзир резултата евалуације од стране студената.

Константно се радило на подизању квалитета наставе уз увођење иновативних метода и поступака, нових технологија и идеја, уз активно укључивање студената, како у реализацију, тако и у планирање наставе, респектујући притом, у што је могуће већој мери, жеље и потребе студената. Академска 2017/18. година обележена је завршетком рада на изазовном Темпус пројекту *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia* (број пројекта је 544141-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR, а Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ била је носилац пројекта). У складу са активностима обухваћеним Темпус пројектом, настављено је и ангажовања професора и студената на трагању за иновативним методама и дидактичким моделима учења који подстичу еманципаторни однос према учењу. Ово је питање посебно значајно јер се последњих година запажа опадање образовне основе новоописаних студената што изискује доста времена и труда да се студенти уведу у студије, читање литературе, израду писаних радова, припрему за испите и др. Иновативни потенцијали метода на високошколској настави били су и у претходним годинама једна од упоришних тачака којима се настојао подстаћи потенцијал студената и постићи критички и конструктиван однос према усвајању знања, те се пажња професора и студената и даље усмерава у том правцу. Дакле, настоје се примењивати нови дидактички приступи усвајању садржаја и формирању нових компетенција, како би се јачао еманципаторни потенцијал и аутономија студената, учењем кроз интеракцију и критички однос према садржајима учења. У складу са интенцијама које су у основи поменутих настојања је и јачање мотивационих и когнитивних аспеката, као и намере да се у високошколској настави подстакне саморефлективно, самовођено учење студената и подржи слобода деловања личности по узору на савремене филозофске дискусије које воде ка стварању компетенција очекиваних у радном и друштвеном контексту данас.

У току 2017/18. године завршена је реализација 2 међународна пројекта. Први је Висока школа реализовала у сарадњи са Универзитетом Ioan Slavic из Темишвара, који био носилац пројекта. Назив пројекта је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру ERASMUS+ програма Jean Monnet. Други пројекат је носио назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – РЕЦИ), на којем је Висока школа била један од партнера, поред AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia, носиоца пројекта и удружења ВеБИн из Београда и Пралипе из Пирота. Пројекат је био одобрен у оквиру ИПА програма у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 *Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*. Након успешног завршетка реализације оба пројекта, уследио је период извештавања и позитивна оцена оба пројекта.

Осмишљена су и два предлога пројеката прекограничне сарадње са два универзитета из Румуније, чија евалуација је у току. Први пројекат осмишљен је у сарадњи са Универзитетом De Vest из Темишвара, који је носилац пројекта и носи назив *Innovative Products for Banat Young Travelers. Cultural heritage tools for tourism development in cross border area*, а други се зове *Cultural Connections in Romanian – Serbian Style* и Висока школа је учествовала у његовом креирању у сарадњи са Универзитетом Иоан Славић из Темишвара, који је носилац пројекта. Након што су прошли први ниво селекције, оба пројекта су ушла у процес наредног корака евалуације, и ускоро се очекују резултати за овај позив.

У току школске 2017/18. године тимови Високе школе реализовали су 2 пројекта уз подршку Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност: Међународна научно-стручна конференција студената – Савремени изазови у дидактици и образовању по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројекта установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина и Стратегије подстицања креативности на раном узрасту по основу Јавног 6 конкурса за финансирање развојно-истраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2017/18. години. Реализација пројекта је била изузетно успешна, о чему је оснивач добио детаљан извештај. У складу са сада већ устаљеном праксом Високе школе, настављено је и ангажовања професора и студената на трагању за

иновативним методама и дидактичким моделима учења који подстичу еманципаторни и креативни однос према учењу. У том смислу студенти су, уз менторско вођење својих професора, реализовали акциона истраживања и написали већи број стручних радова које су, са својим колегама са других високошколских институција из земље и иностранства презентовали на горенаведеној студентској конференцији на Високој школи у Вршцу (www.uskolavrsac.edu.rs/odrzana-medjunarodna-konferencija-studenata). Поред тога, студенти Високе школе имали су прилике да учествују и на студентској конференцији у Решици (www.uskolavrsac.edu.rs/odlican-uspeh-studenata-u-resici-rumunija).

Када се ради о међународним пројектима у високом образовању, треба напоменути да је 2017/18. осмишљен још један предлог пројекта у окриву Ерасмус+ програма грађења капацитета високошколских институција, као наставак сарадње конзорцијума оформљеног кроз Tempus TEACH пројекат, чији координатор је била Висока школа у Вршцу. Назив пројекта је Keep Educating Yourself (акроним KEY), чији координатор је Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду. Као високошколска институција из Србије са најбогијим искуством у креирању и реализацији међународних пројеката, Висока школа у Вршцу је активно учествовала у конципирању пројекта, разради пројектних активности и изради пројектне документације. Пројекат је регионални и укључује велики број партнера, а његов циљ је развој целоживотног образовања васпитача, кроз осмишљавање, акредитацију и реализацију већег броја програма стручног усавршавања и установљавање центара за стручно усавршавање, по угледу на оне које постоје у партнерским ЕУ земљама. Пројекат је добио веома добре оцене на евалуацији, прошао је селекцију и изабран је за финансирање. Очекује се потписивање уговора и почетак реализације.

Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је и ово био један од аспеката који је доприносио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно већем нивоу компетенција. Тако је, како се у извештају даље види, уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексивна саопштавани су, проверавани и вредновани учешћем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, учешћем у пројектима који се организују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Покрајинског секретаријата за високо образовање и научно-истраживачку делатност, Покрајинског секретаријата за образовање, управу, прописе и националне мањине – националне заједнице, у оквиру Школе, или других институција. У складу са устаљеном праксом, наставници Високе школе налазе својих истраживања преносе на област праксе, те је у току 2017/18. године реализовано више програма и семинара за стручно усавршавање наставника које је Висока школа акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања (о акредитованим програмима стручног усавршавања Високе школе видети на: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/akreditacija-zuov/>).

У току 2017/18. године велика пажња посвећена је и педагошкој пракси студената, с обзиром на то да је стручна, односно педагошка пракса студената област која заслужује нове приступе на високој струковној школи. У том смислу се кроз више горепомнутих пројеката чија реализација је завршена или је у току приступило истраживању и увођењу ефикаснијих модела педагошке праксе, а кроз новоакредитовани курикулум трајање праксе је продужено. Очекује се да се и обим и квалитет стручне праксе још више подигне кроз активности надоградње основа предвиђених акредитацијом.

Наставничка евалуација наставе у октобру 2018. године указује на висок ниво остварености појединих аспеката наставне активности.

Будући да на квалитет наставе директно утиче знање и оспособљеност наставника, Школа је у протеклом периоду подстицала и подржавала усавршавање својих кадрова усмеравајући их на постдипломске, мастер и докторске студије, као и на бројне семинаре, стручне и научне скупове. Помоћ је институција пружала и при вршењу истраживања, објављивању радова и књига и укључивању у међународну сарадњу (детаљније у годишњем Извештају о раду Школе; линк: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-radu-skole-2017-18.pdf>

Студенти имају потпун фонд информација о предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и друге релевантне податке потребне за остваривање свих права и успешно извршавање обавеза. Студентима су доступне следеће информације о курикулуму: основни подаци о свим наставним предметима (назив, број ЕСПБ, година), циљеви и исходи учења, садржај и структура предмета, план предавања и вежби, начин оцењивања по сваком предмету. Распоред предавања у Школи је познат пре почетка одговарајућег семестра. Основне информације студентима су доступне на сајту Школе, као и на огласној табли.

У протеклој школској 2017/18. години, од почетка извођења наставе према овим плановима редовно је спровођено праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада.

Комисија за квалитет је, у оквиру овог стандарда, пратила и установила следеће:

- Календарски распоред предавања доступан је студентима;
- Настава се одвија према утврђеном распореду;
- Списак обавезне и допунске литературе доступан на Интернет презентацији Школе;
- Распоред предиспитних консултација истакнут је на огласној табли;
- Термини за испите истакнути су на огласној табли;
- Евиденција о одржаним испитима води се уредно.

Планови рада по предметима су детаљно разрађени и конципирани према смерницама и упутствима Болоњске декларације, а након добијања акредитације и реакредитације, они су путем сајта Школе стављени на увид и студентима.

Распоред и план наставе спроводили су се доследно у оба семестра претходне школске године. Поред плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената усклађен је и распоред провере знања, те је тако, на захтев Студентског парламента, направљен распоред свих испитних рокова (са терминима испита) који је и од почетка школске године био за целу 2017/18. годину доступан на сајту школе.

Распоред наставе и испита се, увек ажуран, налази на огласној табли Школе за студенте, на посебној огласној табли за наставнике, у студентској служби и на веб-сайте-у Школе (<http://www.uskolavrsac>). Распоред испита се, такође, може наћи на наведеним местима.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Активности којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника регулисане су посебним програмом.

На основу најновијих резултата анкетања, може се рећи да су студенти врло задовољни наставом која се организује и изводи у Школи. У току школске 2017/18. године настављен је рад на подизању квалитета комуникације на релацији наставници – сарадници - студенти на виши ниво, што ће бити настављено и у наредном периоду. Може се рећи да је успостављена двосмерна, партнерска, отворена комуникација у којој се студенти третирају као равноправни партнери у васпитно-образовном процесу; подигнут је ниво и у директној комуникацији (на настави, на редовним консултацијама...) и у индиректној комуникацији (на сајту Школе су детаљнија, правремена обавештења о распореду предавања, вежби и испита, плану и програму, резултатима испита, заказаним терминима хоспитовања и самосталне праксе са појединачним вежбањима; фиксиран је распоред испита за годину дана унапред...).

Такође, настављен је рад на имплементацији стратегије по којој се студенти Високе школе струковних студија за васпитаче третирају као субјекти наставног процеса, односно у складу с чињеницом да треба да буду у центру свих активности у Школи које су у служби њиховог личног успеха и функционисања у друштвеној средини. Редовно се спроводило праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада. Након уочавања неких слабих

тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе. Поменуте евалуације од стране студената (анкета) показале су да су наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступали професионално, студенте стављали у центар свих активности и имали коректан однос према њима.

Резултати студентске евалуације показују да највећи број студената сматра да је оптерећење на пракси оптимално (4,80); да је литература за припрему испита позната (4,80) и доступна (4,70); да су информације о пракси благовремене (4,78) и да студентска пракса одговара студијском програму (4,70); студенти су задовољни могућношћу избора предмета (4,60), као и информацијама о систему полагања и оцењивања (4,60). (Детаљније информације у прилогу о просечним оценама студената о условима и организацији студијског програма).

Резултати такође показују да су студенти најзадовољнији припремљеношћу наставника за наставу (просечна оцена: 4,43), као и начином на који они излажу градиво (4,31). Високом оценом 4,29 студенти су оценили наставнике да одговарају на студентска питања и да воде рачуна о њиховим коментарима. Темпо излагања градива, прегледност излагања и истицање најбитнијих делова градива. оценили су оценом 4,14.

Према оценама студената, овој групи одговора припада "тачност и редовност долажења наставника на наставу" (4,18). Нешто нижим оценама, студенти су оценили тврдње који се се тичу оцена које су им дали наставници, тј. сматрају да оне одговарају нивоу показаног знања (3,47).

У току претходне школске године, као и раније, бирани су најбољи дипломски радови студената. Студенти су учествовали и у организацији 24. округлог стола посвећеног проблематици даровитости.

Добијени налази допуштају извођење закључка да су студенти, у просеку, углавном задовољни радом наставника. Генерални закључак је да резултати ове анкете могу бити од користи у даљем раду свих наставника и њиховом континуираном стручном и методичком усавршавању. Уочене слабости ће послужити као основа за извођење одређених препорука и предлога мера за њихово превазилажење.

б) SWOT анализа

S (Предности)	Стандардизованост и перманентна контрола квалитета основних елемената наставног процеса као што су припремање наставе, избор метода наставе и учења, предавања, вежбе, уџбеници, оцењивање, семинарски радови, дипломски радови, специјалистички радови. Компетенције и професионални однос наставника и сарадника према студентима. Доступност потпуног фонда информација о студијским програмима, курикулуму, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту, о терминима и плановима реализације наставе и других релевантних података.
W (Слабости)	Недовољно активна партиципација студената у моделовању наставног процеса.
O (Могућности)	Подстицање професионалног развоја наставника и сарадника. Примена метода интерактивног учења као што су тимски рад, групни пројект метод, кооперативно учење, радионичарски облик рада. Подстицање активног учења. Интензивније увођење савремених образовних технологија у наставни процес. Подстицање дискусија и размена мишљења, као и честа, темељна и квалитативно образложена евалуација рада студената.

Т (Препреке)	Недовољна је обученост појединих наставника за примену савремених образовних технологија.
--------------	---

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 5

Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе.

Потребно је транспарентније дефинисање стандарда наставног процеса. Дефинисани стандарди морају бити довољно конкретни и прецизни да би могли да се користе као механизам за обезбеђење нивоа квалитета. Са друге стране, они не смеју бити сувише уски да не би ограничили креативност и слободу у раду наставника и сарадника.

Неопходно је интензивирати развој професионалне културе наставника и сарадника. Препоручује се периодично преиспитивање квалитета наставног процеса и на специјалистичким студијама, примена мера код предмета на којима је уочена слаба пролазност и друге евентуалне тешкоће у реализацији наставе.

Може се закључити да је Школа испунила захтеве стандарда 5 и обезбедила организациону структуру за праћење квалитета наставног процеса. У будућем раду и даље треба пратити испуњење планова, радити годишње анализе квалитета наставног процеса и вршити потребна побољшања (интензивирати стручно усавршавање неких наставника које ће помоћи развој њихових компетенција – посебно дидактичко-методичких, као и за примену савремених образовних технологија; укључити више актера наставног процеса, како наставника, тако и студената, у праћење квалитета наставног процеса).

д) Показатељи и прилози за Стандард 5

Прилог 5.1.а) Анкете студената о квалитету наставног процеса у оквиру Извештаја о студентском вредновању педагошког рада наставника

Прилог 5.1.б) Анкете студената о квалитету наставног процеса у оквиру Извештаја о студентском вредновању услова и организације студијског програма

Прилог 5.1. ц) Анализа задовољства дипломираних студената – резултати самопроцене компетенција васпитача који су завршили основне студије

Прилог 5.2. а) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе у оквиру Правилника о правилима студија; линк:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravila%20studija.pdf>

Прилог 5.2. б) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе у оквиру Правилника о полагању испита и оцењивању; линк:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20polaganju%20ispita%20diplomskog%20ispita%20i%20ocenjivanju.pdf>

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника (у Извештају о раду Школе за 2017/2018.; линк:

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-radu-skole-2017-18.pdf>

као и Прилог: Наставничка евалуација наставе)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Како се високе школе струковних судија, на жалост, не препознају као научно-истраживачке институције, и није могуће регистровати их као НИО, Висока школа не може да равноправно, као високошколска институција, конкурише код Министарства просвете, науке и технолошког развоја за пројекте расписиване од стране овога министарства, и велики део њених стручних капацитета усмерено је ка научним и стручним пројектима које је финансирао Покрајински секретаријат за науку или ЕУ, чији су се циљеви односили на подизање квалитета рада Високе школе у целини, са посебним акцентом на подизање квалитета компетенција студената кроз иновирање наставних метода и садржаја, као и на унапређење капацитета наставног особља. Дакле, без обзира на горенаведена ограничења, а у складу са циљевима институције, као и националним и европским циљевима, на Високој школи се перманентно и систематски повећава квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада кроз припрему и реализацију научноистраживачких и уметничких, стручних, националних и међународних пројеката, као и кроз подршку наставном особљу да се активно бави научноистраживачким, уметничким и стручним радом и да на међународним научним конференцијама презентује и у часописима објављује резултате свог рада.

Као институција, Висока школа у Вршцу има значајно искуство у припреми и реализацији међународних пројеката. Почетком 2017/18. године кроз радионице, израду и перманентно ажурирање базе послова, предавања и објављивање билтена завршена је реализација *Жан Моне* пројекта у сарадњи са Универзитетом Јоан Славич из Темишвара, који је носилац пројекта. Назив пројекта био је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру ЕРАСМУС+ програма Жан Моне. Исто тако, приведена је крају и реализација још једног међународног пројекта *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања), на коме је Висока школа била један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носилац пројекта, и удружења *WebIn* из Београда и Пралипе из Пирота. Пројекат је осмишљен у оквиру ИПА програма и на евалуацији је у оквиру линије *EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*.

Током академске 2017/18. године Висока школа је наставила укључивање у Еразмус+ програм у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка на високошколским институцијама у ЕУ. Висока школа је наставила ангажовање на јачању услова за још један облик укључивања у Еразмус+ програм – Кључну акцију 1 (Key Action 1). Наиме, потписивањем и реализацијом интеринституционалног споразума са Универзитетом у Араду (Румунија), Универзитетом у Марибору (Словенија), Универзитетом у Јашију (Румунија), Универзитетом у Сибију (Румунија) и Универзитетом у Алба Јулији (Румунија), Висока школа је и ове године реализовала учешће у Еразмус+ програму размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка, похађања наставе и полагања испита у овим високошколским институцијама.

У току школске 2017/18. године тимови Високе школе осмислили су више предлога пројеката за конкурсе које је расписивао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој од којих су 3 изабрана за финансирање/суфинансирање: два по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина *Друга еђународна научно-стручна конференција студената и Од вршњачке едукације до успешне комуникације-унапређивање комуникације у мултикултуралној студентској заједници* и један по основу Јавног конкурса за финансирање развојноистраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2018. години: *Интегративни приступ на раном узрасту-улога васпитача*.

На основу тематике и природе реализованих међународних и националних пројеката може се закључити да се знања до којих Висока школа долази спровођењем научноистраживачког и стручног рада кроз пројекте укључују у наставни процес.

Из **Табеле 6.2.** *Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у високошколској установи, учесника у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство науке (назив пројекта), за школску 2017/18. годину* види се да је укупно било 16 наставника и сарадника на међународним и 10 наставника и сарадника на домаћим пројектима. У просеку је 53.3% професора учествовало на међународним, а 33.3% на домаћим пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја, односно Покрајински секретаријат за науку Војводине.

Значајна је напомена да је у току 2017/2018. године значајан број наставника који раде на Високој школи учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој кроз *Конкурс за суфинансирање учешћа на научним скуповима и боравка у иностранству научно-истраживачких радника*.

Посебна пажња и у токе ове школске године посвећена је континуираном подстицању младих сарадника и асистената Школе у њиховом образовно-научном раду. Ради се о ангажованим асистентима (студенти докторских студија) и сарадницима у настави (студенти специјалистичких односно мастер студија). Подршка сарадницима и асистентима била је усмерена како на њихово даље усавршавање, тако и на њихово укључивање у научно-истраживачку (и уметничку) делатност Школе. Свој допринос млади сарадници и асистенти су исказали кроз писање научних радова, учешћа на научним скуповима али и учешћа на међународним хорским такмичењима. Осим тога, сарадници и асистенти дали су свој допринос и у организацији Округлог стола, међународне научно-стручне конференције студената и раду са представницима студентског парламента (као и Алумни клуба). Школа ће и у наредном периоду наставити да подстиче и подржава активно учешће и развој младих сарадника и асистената.

Као један од значајних аспекта подизања квалитета рада убраја се издавачка делатност Школе, у оквиру које је у току 2017/18. године објављен значајан број наслова. Поред тога, саставни део издавачке делатности односи се на уређивање часописа Истраживања у педагогији који се пет година објављивао двојезично, на српском и енглеском, а од 2017. године излази само на енглеском језику. Значајни напори који се перманентно улажу у уређивање и објављивање часописа водили су његовом препознавању у академској заједници у земљи (по Категоризацији домаћих научних часописа налази се у категорији M52) и у региону и резултирали су увођењем часописа у неколико постојећих међународних база научних часописа (EBSCO, COBISS (Srbija), SCIndex (Srbija), CrossRef, ERIC (Education Resources Information Center, SAD), CEEOL (Central and Eastern European Online Library, EU), Informit (Australia), Academic Resource Index (ResearchBib), SciLit - Comprehensive database of MDPI (Multidisciplinary Digital Publishing Institute), Academic keys и у библиотечким каталозима Google Scholar, OCLC WorldCat, KoBSON (EBSCO Discovery Service), Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (Berlin) Electronic Journals Library и другима. Часопис је архивиран и у Матици српској и у Националној библиотеци. У том смислу је значајно напоменути да је наведени часопис и даље на мониторингу код више база научних часописа (Scopus ProQuest, DOAJ Directory of Open Access Journals), чији резултати се очекују у наредном периоду (<http://research.rs/>).

На крају, треба поменути и организацију научног скупа, који је ове године био двадесет и четврти по реду, Округлог стола са темом *Достигнућа и перспективе у образовању даровитих*. На скупу је учествовало и о резултатима својих истраживања извештавало више од 70 аутора из 10 европских земаља (Русија, Румунија, Немачка, Швајцарска, Словенија, Хрватска, Македонија, Босна и Херцеговина, Мађарска, Црна Гора, Србија), који су својом дискусијом наговорили интересантан дискурс о достигнућима у образовању даровитих. Округли сто је и ове године подржао је Покрајински секретаријат за високо образовање и научно-истраживачку делатност.

(www.uskolavrsac.edu.rs/odrzan-24-okrugli-sto).

Поред организације сада већ традиционалног Округлог стола, Висока школа је организовала и научно стручни скуп о Раши Попову, под називом „Панорама света детињства: енциклопедијски и ренесансни дух Раше Попова“.

(www.uskolavrsac.edu.rs/odrzan-medjunarodni-naucni-skup-o-rasi-popovu).

Осим ове две конференције Висока школа се укључила у суорганизацију још 3 међународна научна скупа:

- Међународна научна конференција под називом „Образовање на раскрсници – услови, изазови, решења и перспективе“ у Битоли (БЈР Македонија) 10. и 11. новембра 2017.
- CLIE-2018, *The 8th Conference on Linguistic and Intercultural Education*, који је одржан у Алба Јулији од 5. до 7. јула 2018, а главни организатор био је Универзитет „1 Decembrie 1918“ из Алба Јулије.
- Међународна научна конференција под називом „Супервизија у психотерапији“ (The International Conference “Supervision in psychotherapy”, 22. јуна 2018, главни организатор био је Универзитет Тибискус из Темишвара.

Издавачка делатност Школе је подручје рада коме се у Школи дуги низ година посвећује посебна пажња. И у условима укупних слабих материјалних прилика, нашле су се могућности да се у овој школској години објави значајан број наслова. Сви наслови објављени су захваљујући великој пожртвованости радника у Школи. Скоро сви су на неки начин учествовали у припреми текстова за штампу (припрема се врши у Школи, тако да професори и остали радници врше лектуру, коректуру, уношење текста у компјутер, уређивање, прелом текста и др.).

Издавачка делатност у 2017/18. години:

У оквиру издавачке делатности, као вида јачања научних потенцијала наставног кадра Високе школе је у оквиру постојећих библиотека објављено следеће:

Библиотека истраживачке студије:

1. dr E. Činč: Banatke muzičke hronike;
2. dr M. Đorđević: Knjiga o Andriću (2. izdanje);
3. dr B. Žujka – dr M. Negru: Pedagogia textului literar;
4. J. Stolić: Muzičke igre i pokret na predškolskom uzrastu;
5. dr E. Činč: Svetost sveštenoslužjenja – tipikonalne osnove služjenja đakona u pravoslavnoj crkvi.

Библиотека уџбеници и приручници:

1. dr Lj. Kelemen Milojević: Metodika razvoja govora;
2. dr E. Činč: Rumuni u Vršcu;
3. dr Mikloš Biro-dr Tanja Nedimović: “Psihologija“ (treće izdanje);
4. dr Lj. Kelemen Milojević: Metodika razvoja govora dece jaslenog uzrasta;
5. dr E. Činč – J. Stolić – dr M. Maran: Vojvođanska šarena pesmarica;
6. B. Vujašin – dr D. Veselinov – dr A. Stojanović: Predškolska didaktika – priručnik;
7. M. Malović – dr A. Stojanović: Metodološki priručnik;
8. dr I. Đorđev: Lepa reč – priručnik.

Библиотека Зборници:

1. Zbornik br. 23 – posvećen problematici darovitosti i kreativnosti;
2. Zbornik rezimea sa XXIV Okruglog stola o darovitima
3. Zbornik br. 23 – elektronski izvor

Укупно је, дакле, у протеклој години објављено 16 наслова, што је у просеку нешто мање од 0,50 по наставнику и сараднику. Број наслова је отприлике исти уназад петнаестак година, што се може видети на сајту Високе школе у годишњим извештајима о раду. До сада је укупно објављено око 200 наслова.

Из претходног кратког описа може се констатовати да Висока школа настоји да оствари токове зацртане истраживачким стратегијама и циљевима, које је формулисала у складу са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом. Ресурси за остварење поменутих пројеката су, како се даље у подацима види, обезбеђени и одговарају нормативима.

Ово се да јасно уочити у подацима који се даље дају, а који се односе на број пројеката у које су укључени наставници и објављених научних радова у Прегледу научноистраживачких резултата у претходној школској години према критеријумима Министарства:

У анализама и извештајима стручних тела Високе школе налази се да се пуна пажња посвећује интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања на различите начине у рад са студентима, који се укључују и у истраживачке и стручне пројекте и конференције. Треба нагласити да је у току 2017/18. организовала 2. међународну стручну студентску конференцију (www.uskolavrsac.edu.rs/odrzana-medjunarodna-konferencija-studenata). Поред тога, студенти Високе школе имали су прилике да учествују и на студентској конференцији у Решици (www.uskolavrsac.edu.rs/odlican-uspeh-studenata-u-resici-rumunija).

У складу са устаљеном праксом, наставници Високе школе налазе својих истраживања преносе на област праксе, те је у току 2017/18. године реализовано више програма и семинара за стручно усавршавање наставника које је Висока школа акредитовала код Завода за унапређивање васпитања и образовања. У току исте године, Висока школа је осмислила и већи број програма за наредни трогодишњи циклус, од којих је акредитовано чак 7 (о новоакредитованим програмима стручног усавршавања Високе школе видети на www.uskolavrsac.edu.rs/sedam-akreditovanih-programa-stalnog-strucnog-usavrsavanja).

О научном раду наставника и сарадника говори број радова објављених на *SCI* листама. Укупно је објављено 14 радова на *SCI* листи током 2017/18 године. С обзиром на то да се од наставника и сарадника не тражи бављење научним радом, тј. да стандардима ово није предвиђено, као и да Министарство образовања, науке и технолошког развоја није спремно да подстакне високе струковне школе да испуне услове и региструју се у НИО, укупан број објављених као и број научних радова објављених на *SCI* листама значајан је индикатор потенцијала и мотивисаности наставника, као и подршке у самој Школи. Овом успеху доприноси чињеница да су аутори подржани од стране Високе школе, а помаже се и докторантима у виду набавке литературе, превода, *SPSS* обуке за статистичке анализе и сл.

Избор у звања наставника и сарадника врши се у складу са критеријумима који се односе на научноистраживачки и наставни рад, а притом се поштују препоруке Националног савета за високо образовање. При утврђивању листе ментора за дипломске и специјалистичке радове води се рачуна о компетенцијама ментора, односно утврђеним критеријумима.

На основу броја и списка *SCI*-индексираних радова, објављених публикација по наставнику и сараднику, као и броја учесника у пројектима у односу на укупан број наставника и сарадника, примећује се приметан тренд развоја и одрживост научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

SWOT анализа

S (Предности)	Школа има 20 доктора наука (66.6%), међу којима је 7 (23.3%) са универзитетским звањем. Овом податку, утисак је, није потребан коментар ако се посматра са становишта разумевања актера образовне политике, јер наставни рад на високом образовању, према Европском квалификационом оквиру – неодвојив је од научног. Наставници су тога свесни, те се зато укључују у истраживачке пројекте које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као спољни сарадници.
W (Слабости)	Основна слабост види се у систему организовања високог образовања, који својим дуализмом струковне студије држи на нивоу продужене средње школе, не схватајући потребе и могућности дидактичких струја у припреми васпитача, као високо професионалног позива, професије без рецепата..., дакле професије која треба да формира саморефлективне професионалце, те да се сами наставници баве истраживачким радом, пре свега примењеним истраживањима, да у иста укључују и студенте и тако их припремају за рефлексивну праксу. Струковне високошколске институције су у потпуности искључене из научно-истраживачког рада, што би требало променити. Закон о високом образовању, за сада дозвољава наставницима струковних студија, да буду само спољни сарадници у пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, чији су носиоци факултети као НИО.

О (Могућности)	Усвајањем стандарда за Мастер струковне студије, стекли су се услови за Примењени истраживачки рад. Укључивањем наставника из струковних високошколских институција у примењено-истраживачки рад, побољшао би се квалитет наставника, а тиме и квалитет наставног рада, студијских програма и квалитет знања студената.
Т (Препреке)	<p>Било је покушаја да се Школа региструје као научно истраживачка установа, према стандардима за НИО које је у потпуности испуњавала. Факултети су једна од значајних препрека, јер се осећају угроженима уласком других актера на терен примењених истраживања, за које сматрају да је њихов.</p> <p>Један од препрека, која је у основи претходне је неразјашњен однос између струковних и академских студија, чиме се до сада није наша стручна јавност, а ни образовна политика довољно бавила.</p>

Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 6

- Струковне високошколске институције су у потпуности искључене из научно-истраживачког рада, што би требало променити.
- Усвајањем стандарда за Мастер струковне студије, стекли су се услови за примењени истраживачки рад.
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја заједно са привредом и јавним сектором требало би да формирају фонд, како би струковне високошколске институције учествовале на конкурсима за пројекте.
- Укључивањем наставника из струковних високошколских институција у примењено-истраживачки рад, побољшало би се квалитет наставника, а тиме и квалитет студијских програма и знања студената.
- Има доста наставника са струковних студија, који су способни да руководе примењеним истраживачким пројектима, јер имају великог искуства радећи на пројектима као сарадници факултета, те би у том смислу требало тражити начина да се ово мења.
- Закон о високом образовању, за сада није јасан; у смислу могућности акредитације струковних институција у НИО није изричит, а Министарство је неспремно да ово разјасни, односно да пружи могућност да се искористи научни и стручни потенцијал струковних високошколских институција. Академија струковних студија требала ово да постави као приоритетни задатак.

Оцена испуњености: испуњен у целини.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је својом стратегијом осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар на сва три наставна језика (српски, румунски и ромски). *Квалитет наставника и сарадника у Школи обезбеђује се њиховим пажљивим планирањем, селекцијом на основу процедура утврђених Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о избору у звања наставника и сарадника, као и стварањем услова за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.*

Квалитет наставника и сарадника остварује се кроз следеће облике:

- Вођењем дугорочне и краткорочне кадровске политике и планирањем кадрова;
- Избором на основу јавног поступка и утврђених критеријума;
- Стварањем услова за перманентну едукацију, стручно – научно усавршавање и школовање;
- Провером квалитета наставника и сарадника.

Школа планира потребан број наставника и сарадника у зависности од развоја наставних планова и програма, као и предвиђеног броја студената који се уписују у Школу. У свом досадашњем раду Школа се строго придржавала прописаних критеријума и процедура приликом избора наставника. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани извештаји се излажу јавности на сајту Школе, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Школа прави и усваја План развоја кадрова. План се прави за најмање наредних пет година и он обухвата:

- потребан број наставника и сарадника за оне стручне и наставне области које ће бити актуелне у планираном периоду;
- потребан број нових наставника који ће доћи у стални радни однос с обзиром на природно осипање (одлазак у пензију) наставника;
- потребан број стручних сарадника за реализацију предвиђених планова и програма;
- број наставника које ће Школа ангажовати у допунском раду (до 1/3 радног ангажиовања);

Школа при избору наставника и сарадника, при њиховом реизбору и напредовању води рачуна о следећим принципима:

- услови за избор сарадника и наставника су утврђени, познати унапред и у складу са Законом о високом образовању и Актом о организацији и раду Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу;
- Поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности;
- Позиви за избор (конкурси) су објављени у дневним листовима и широко доступни;
- Утврђују се јасни критеријуми за избор у сва звања при чему се оцењују: научни резултати, стручни резултати, педагошки рад, остале активности кандидата.

У поступку избора наставника и сарадника Школе оцењују се научни, стручни, педагошки резултати и остале активности кандидата на основу јасних критеријума.

Услови и поступак избора наставника и сарадника ближе су дефинисани у Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника. Link: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20izboru%20nastavnika.pdf>

Општа компетентност наставника је на високом нивоу.

Старосни профил наставника је задовољавајући, па се може рећи да Школа води рачуна о подмлађивању наставног кадра.

Установа врши континуирану евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. На Високој школи струковних студија за васпитаче квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Детаљно су наведени и образложени у Правилнику о избору наставника и сарадника. Поступак и услови за избор наставника и сарадника су предмет периодичне провере и усавршавања. Наиме, Школа се приликом избора наставника и сарадника у свања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника (детаљније у Правилнику).

Школа поседује програм развоја кадра, и у ту сврху је обезбедила одговарајућа средства за обезбеђивање услова за усавршавање наставника и сарадника (набавка литературе на страном језику, могућност да се презентују налази истраживања на научним скуповима у земљи и иностранству, могућност да се преко Интернета уђе у друге библиотеке и дође до адекватних наслова итд.). Установа има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Ангажовање на обезбеђивању овог стандарда утврђено је законом, што се и убудуће планира. Брига о квалитету наставника и сарадника, односно о педагошком раду Високе школе струковних студија за васпитаче «Михаило Палов» у Вршцу, поред прописане процедуре и услова за избор, подразумева и даље перманентно стварање услова за њихово напредовање у стручном и научном погледу. Досадашњи напори у овом смислу говоре о смеру којим смо већ ишли и о даљим тенденцијама.

Издвајамо, посебно од осталог, учешће наставника у пројекту *Педагошки плурализам као основа стратегије образовања*, бр. 179036 који финансира Министарство науке у периоду од 2011-2019. године. У њему учествују проф. др А. Гојков-Рајић и проф. др А. Стојановић. Пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду.

У складу са устаљеном праксом, наставници Високе школе налазе својих истраживања преносе на област праксе, те је у току 2017/18. године реализовано више програма и семинара за стручно усавршавање наставника које је Висока школа акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања (о акредитованим програмима стручног усавршавања Високе школе видети на: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/akreditacija-zuov/>).

То је дугогодишњи тренд који доприноси да наставници укључени у припрему и реализацију ових програма морају континуирано да развијају своје компетенције.

За школску 2017/18. годину акредитована су два програма чији аутори и реализатори су:

- Таксономија у функцији развоја аутономије ученика“ (проф. др А. Стојановић и Б. Вујасин), и
- “Физичком активношћу против вршњачког насиља” (доц. др Т. Недимовић и др Н. Стурза Милић)

Од посебног значаја за развој компетенција наставника је чињеница да је већина била укључена у реализацију *ТЕМПУС пројекта Хармонизација курикулума за образовање васпитача у Србији* подржаног и финансираног од стране Европске уније (број пројекта је 544141-ТЕМПУС-1-2013-1-РС-ТЕМПУС) www.teach.edu.rs. У оквиру овог пројекта за подизање квалитета рада наставника значајне су биле обуке у области методичких вештина, предузетничких и тзв. меких вештина (*soft skills*), као и енглеског језика („едукација едукатора“). Детаљније информације о реализацији пројекта и учешћу наставника у њему могу се наћи на адреси: www.teach.edu.rs.

У току 2017/18. године завршена је реализација 2 међународна пројекта. Први је Висока школа реализовала у сарадњи са Univerzitetom Ioan Slavic из Темишвара, који био носилац пројекта. Назив пројекта

je EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states који је одобрен у оквиру ERASMUS+ programa Jean Monnet. Други пројекат је носио назив Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – RECI), на којем је Висока школа била један од партнера, поред AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia, носиоца пројекта и удружења WebIn из Београда и Pralipe из Пирота. Пројекат је био одобрен у оквиру ИПА програма у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services. Након успешног завршетка реализације оба пројекта, уследио је период извештавања и позитивна оцена оба пројекта.

О нивоу квалитета рада Високе школе несумњиво сведочи и чињеница да је Висока школа препозната као институција у којој се настава реализује на српском, румунском и ромском језику. За то је обезбеђен квалитетан кадар. Појава образовања васпитача на ромском језику на високошколском нивоу је јединствена и за прилике Европске Уније. У складу са чињеницом да је Висока школа у Вршцу јединствена високошколска установа у региону у којој се настава одвија и на ромском језику већ 10 година, тим Школе био је укључен у осмишљавање и разраду још једног предлога међународног пројекта, који је у току 2015/16. године и одобрен, те је у току 2016/17. трајала његова реализација. Ради се о пројекту чији је назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – RECI), на којем је Висока школа један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носиоца пројекта и удружења *WebIn* из Београда и *Pralune* из Пирота. Пројекат је одобрен у оквиру ИПА програма у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 *Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*.

Када се ради о међународним пројектима у високом образовању, треба напоменути да је 2017/18. осмишљен још један предлог пројекта у оквиру Erasmus+ програма грађења капацитета високошколских институција, као наставак сарадње конзорцијума оформљеног кроз Tempus TEACH пројекат, чији координатор је била Висока школа у Вршцу. Назив пројекта је Keep Educating Yourself (акроним KEY), чији координатор је Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду. Као високошколска институција из Србије са најбогатијим искуством у креирању и реализацији међународних пројеката, Висока школа у Вршцу је активно учествовала у конципирању пројекта, разради пројектних активности и изради пројектне документације. Пројекат је регионални и укључује велики број партнера, а његов циљ је развој целоживотног образовања васпитача, кроз осмишљавање, акредитацију и реализацију већег броја програма стручног усавршавања и установљавање центара за стручно усавршавање, по угледу на оне које постоје у партнерским ЕУ земљама. Пројекат је добио веома добре оцене на евалуацији, прошао је селекцију и изабран је за финансирање. Очекује се потписивање уговора и почетак реализације.

Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је ово био један од аспеката који је допринио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно већем нивоу компетенција. Тако је уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексија саопштани су, проверавани и вредновани учешћем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, учешћем у пројектима који се организују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне мањине, у оквиру Школе, или других институција (детаљније у годишњем Извештају о раду Школе; линк: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2017-18.pdf>)

Осмишљена су и два предлога пројеката прекограничне сарадње са два универзитета из Румуније, чија евалуација је у току. Први пројекат осмишљен је у сарадњи са Univerzitetom De Vest iz Temišvara, који је носилац пројекта и носи назив Innovative Products for Banat Young Travelers. Cultural heritage tools for tourism development in cross border area, а други се зове Cultural Connections in Romanian – Serbian Style и Висока школа је учествовала у његовом креирању у сарадњи са Univerzitetom Ioan Slavić из Темишвара, који је носилац пројекта. Након што су прошли први ниво селекције, оба пројекта су ушла у процес наредног корака евалуације, и ускоро се очекују резултати за овај позив.

У току школске 2017/18. године тимови Високе школе реализовали су 2 пројекта уз подршку Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност: Међународна научно-стручна конференција студената – Савремени изазови у дидактици и образовању по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина и Стратегије подстицања креативности на раном узрасту по основу Јавног 6 конкурса за финансирање развојно-истраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2017/18. години. Реализација пројеката је била изузетно успешна, о чему је оснивач добио детаљан извештај. У складу са сада већ устаљеном праксом Високе школе, настављено је и ангажовања професора и студената на трагању за иновативним методама и дидактичким моделима учења који подстичу еманципаторни и креативни однос према учењу. У том смислу студенти су, уз менторско вођење својих професора, реализовали акциона истраживања и написали већи број стручних радова које су, са својим колегама са других високошколских институција из земље и иностранства презентовали на горенаведеној студентској конференцији на Високој школи у Вршцу (www.uskolavrsac.edu.rs/odrzana-medjunarodna-konferencija-studenata). Поред тога, студенти Високе школе имали су прилике да учествују и на студентској конференцији у Решици (www.uskolavrsac.edu.rs/odlican-uspeh-studenata-u-resici-rumunija).

Важно је напоменути да је у току 2017/2018. године значајан број наставника који раде на Високој школи учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој.

У току школске 2017/18. године тимови Високе школе осмислили су више предлога пројеката за конкурсе које је расписивао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност су 3 изабрана за финансирање/суфинансирање: Друга међународна научно-стручна конференција студената – „Савремени изазови у дидактици и образовању“ и Од вршњачке едукације до успешне комуникације: унапређивање комуникације у мултинационалној студентској заједници по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина и Интегративни приступ на раном узрасту – улога васпитача по основу Јавног конкурса за финансирање развојно-истраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2017. години. У току је реализација сва три горенаведена пројекта. Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је и ово био један од аспеката који је доприносио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно вишем нивоу компетенција наставника, а самим тим и студената. Тако је, како се у извештају даље види, уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексивна саопштавани су, проверавани и вредновани учешћем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, као и учешћем у различитим пројектима. У складу са устаљеном праксом, наставници Високе школе налазе својих истраживања преносе на област праксе, те је у току 2017/18. године реализовано више програма и семинара за стручно усавршавање наставника које је Висока школа акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања. У току исте године Висока школа је осмислила и већи број програма стручног усавршавања за наредни трогодишњи циклус, од којих је акредитовано чак 7 (о новоакредитованим програмима стручног усавршавања Високе школе видети на: www.uskolavrsac.edu.rs/sedamakreditovanih-programa-stalnog-strucnog-usavrsavanja).

Чињеница да су у академској 2017/18. години **професори који раде у Школи објавили преко 150 наслова** (монографије, уџбеници, студије, стручни радови, рецензије и сл.) и да су **учествовали на преко 100 научних скупова** у земљи и иностранству са саопштењима, а да је више професора укључено у научне пројекте одобрене од стране Министарства за науку Републике Србије, говори о квалитету научно-истраживачких активности. То говори у којој мери је наставно особље било у комуникацији са релевантним професионалним институцијама и удружењима.

Јединство научног и образовног рада подразумева се у мери у којој наставни рад прати истраживачки, односно у којој истраживања постоје као претпоставка савремености наставног рада. Битна је констатација да су пројекти истраживања, односно њихове теме у функцији мисије установе, тј. усклађени са стратешким циљем установе. Ово се види већ из наслова истраживачких пројеката, као и монографија, уџбеника и других објављених студија, као и тема којима су се професори бавили на научним скуповима. О овоме се води рачуна и на Наставно стручном већу, а пре тога се расправља на стручним већима о овим аспектима научно-истраживачког рада.

Висока школа струковних студија за васпитаче «Михаило Палов» у Вршцу систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Они имају обавезу да:

- Учествоју на стручним и научним скуповима;
- Објављују своје радове у научној и стручној периодици;
- Учествоју у научним пројектима;
- Приређују изложбе и изводе концерте;
- Учествоју у међународној сарадњи;
- Пишу уџбенике;
- Објављују монографске публикације;
- Предлажу набавку неопходних уџбеника и књига за реализацију програма и унапређење квалитета наставе;
- Предлажу набавку техничких средстава неопходних за унапређење наставе;
- На основу студентских анкета унапређују програм, наставу и вредновање студентског рада;
- Усмено и писано предлажу субјектима у Школи мере за унапређење квалитета.

Према оценама студената у школској 2017/2018. години, високо су оцењени педагошки рад наставника и сарадника (видети прилоге о анкетирању студената).

У прилог квалитета наставника и сарадника говори и њихово **учествовање у културној и јавној делатности Школе** у претходној години (детаљније у Прилогу 7.5. и у годишњем Извештају о раду Школе; линк: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2017-18.pdf>)

б) SWOT анализа

S (Предности)	Процедура и минимални критеријуми за избор наставника и селекцију наставног подмлатка су утврђени, као и вредновање педагошког рада наставника. Обезбеђена је перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника. Вишегодишње искуство у повезивању стручног рада са истраживањем на пројектима (међународним, републичким, покрајинским и др.).
W (Слабости)	Повратна спрега између вредновања квалитета рада наставника од стране студената не функционише у потпуности.

О (Могућности)	Обезбедити веће учешће студената у анкетирању, као и у дискусијама о квалитету појединих наставника. У већој мери вредновати истраживачке способности наставника и сарадника.
Т (Препреке)	Недовршеност механизма и процедура за спровођење корективних мера ради континуираног унапређења квалитета.

Из наведених прегледа и табела може се закључити да је квалификациона структура наставног кадра знатно поправљена у односу на тренутак кад је обављена претходна акредитација Школе – видно се повећавао број стално запослених доктора наука.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7

Неопходно је у Школи развијати критеријуме за избор у звање по јединим ужим областима са циљем да се премаше прописани минимални критеријуми. Избором наставника и сарадника са већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Школе и остварује њена Мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.

С обзиром на захтеве специјалистичких студија неопходно је додатно ангажовање наставника и сарадника. У наредном периоду потребно је поправити услове и процедуре избора наставника и сарадника, посебно треба увести још један ниво контроле, односно усаглашавања предлога за избор.

Укупно гледајући, **Школа задовољава потребне критеријуме у оквиру Стандарда 7.** Активности које би могле да унапреде квалитет овог стандарда односе се на перманентну едукацију наставног кадра и њихово даље усавршавање, учешће у међународним и домаћим скуповима, интензивније укључивање у научно-истраживачке пројекте млађих наставника, као и објављивање научно-истраживачког рада наставника у часописима који су на SCI листама.

д) Показатељи и прилози за Стандард 7

- Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
- Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
- Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника – линк: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20izboru%20nastavnika.pdf>
- Прилог 7.2. Број запослених наставника у односу на укупни број студената
- Прилог 7.3. Објављени радови наставника Школе (у годишњем Извештају о раду – линк: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-radu-skole-2017-18.pdf>)
- Прилог 7.4. Учешћа наставника Школе на научним и стручним скуповима (у годишњем Извештају о раду – линк: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-radu-skole-2017-18.pdf>)
- Прилог 7.5. Културна и јавна делатност Школе (у годишњем Извештају о раду – линк: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-radu-skole-2017-18.pdf>)

Стандард 8: Квалитет студената

Услови уписа студената на Високу школу струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу (у даљем тексту Висока школа) дефинисани су Статутом Високе школе, Правилником о упису студената и Правилником о полагању пријемног испита. Услови уписа студената и полагања пријемног испита за школску 2017/18. годину били су јасно дефинисани и јавно објављени на сајту Школе. Висока школа је благовремено објавила конкурс за упис на студије у оквиру заједничког конкурса Министарства просвете Републике Србије. Конкурс за упис студената у прву годину основних студија на програму Васпитач деце предшколског узраста и специјалистичких студија на програму Специјалиста за припремни предшколски програм спровела је конкурсна комисија. Конкурс (за први, други и трећи уписни рок) је благовремено и јавно постављен на сајту школе.

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/konkurs-za-upis-studenata-4/>

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/konkurs-za-upis-studenata-5/>

<https://www.uskolavrsac.edu.rs/konkurs-za-upis-studenata-6/>

Висока школа је потенцијалним и уписаним студентима у школској 2017/18.год. обезбедила потребне информације у вези са уписом и студијама (информатор о упису). Висока школа је реализовала предложену меру Комисије за квалитет да се убудуће информатор о упису објављује на сајту школе уз конкурс о упису. У прву годину студија првог степена школске 2017/18.год. уписивали су се кандидати који су имали завршено средње образовање у четворогодишњем трајању. Сви кандидати који су конкурисали за упис на прву годину основних студија (на српском, румунском и ромском језику) најпре су приступили провери склоности и способности (говорних, музичких и физичких). Након тога, кандидати који су задовољили на претходној провери способности полагали су пријемни испит из матерњег језика и књижевности и опште информисаности. Будући да се ради о васпитачкој струци, сви кандидати су полагали тест из бон-тона. Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђен је на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Редослед кандидата за упис на специјалистичке студије формиран је на основу просечне оцене студената. Након пријемних испита и објављивања коначне ранг листе на школском сајту, није поднета ни једна примедба или жалба од стране кандидата. На прву годину студија на смеру Васпитач деце предшколског узраста уписано је 103 студента. На програму специјалистичких студија – *Васпитач специјалиста за рад са децом припремног предшколског програма* уписано је 26 студената.

Информатор за упис студената благовремено је објављен на школском сајту и садржи важне информације о пријемном испиту и проверама способности и склоности за упис у прву годину студија, информацију о упису у трећу годину студија и примере тестова из: српског језика и књижевности, теста општег знања и информисаности и теста из бон-тона. Информатор је тројезичан (на српском, ромском и румунском језику).

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2012/09/Informator-upisni.pdf> Информатор за студенте за школску 2017/18. објављен је на школском сајту): <https://www.uskolavrsac.edu.rs/informator/>

Информатор је осмишљен тако да на српском, румунском и ромском језику студентима пружа значајне информације о Високој школи (запослене, контакт телефоне, мејлове), календар рада у наредној школској години, изводе из Статута и правила школе, структуру студијских програма (наставни план), испитне рокове за целу школску годину, информације о пријављивању испита, обавештења о организацији педагошке праксе, краћа упутства о изради семинарског и дипломског рада, комисијама за дипломске радове, предложене теме за дипломске радове, детаљну програмску структуру свих наставних предмета (силабуси) у којима су истакнути: назив предмета, број ЕСПБ, име и презиме предметног наставника, број часова, исходи предмета, циљ предмета, садржај теоретске и практичне наставе, наставне методе, препоручена литература, начин стицања поена кроз предиспитне обавезе (разноврсне методе оцењивања) и начин формирања коначне оцене. У разговору са студентима, показало се да је Информатор веома користан, посебно на почетку студирања, тако да ће Висока школа и убудуће наставити са овом праксом. За потребе свих корисника сајта Високе школе креирана је једноставна бесплатна Андроид апликација намењена употреби на мобилним уређајима.

Поред информатора, студенти су редовно обавештавани путем огласне табле која се налази на видљивом месту у холу школе. Табла за оглашавање постоји и испред просторија Студентског парламента. Просторија Студентског парламента је обезбеђена за студенте, као и одговарајућа техничка подршка у њој (компјутер,

штампач, Интернет веза, магнетна табла и др.). У току 2017/18. године, студенти су редовно користили просторије Студентског парламента.

У оквиру студија у школској 2017/18. години Статутом Високе школе и Статутом студентског парламента свим студентима је била загарантована једнакост и равноправност по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем и имовинско стање). Комисија за квалитет посебно истиче и посебно је поносна на то да су се у нашој школи настава, приредбе, штампање публикација, елементи пројеката и др.) остваривали на три језика (српском, румунском и ромском), уз међусобно уважавање студената и свих запослених на Високој школи.

Опредељење наставног кадра и у протеклој школској 2017/2018. години било је да оцењивање студената мора бити у складу са очекиваним, али и жељеним исходима учења. Добро дефинисани исходи учења (сви наставници и сарадници трудили су се да јасно, логично и проверљиво дефинишу исходе у оквиру појединачних предмета-курсева), будући да представљају изјаву о томе шта студент мора да покаже, мање или више експлицитно дефинишу методе оцењивања. У оквиру спроведене анкете *Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма*, студенти додељују оцену 4.20 за ставку: Исходи (циљеви) сваког предмета су познати, а за ставку Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ) оцену 4,50. Високу оцену (4.60) студенти додељују када је у питању њихово задовољство о систему полагања и оцењивања. Будући да су компетенције које чине исходе учења у оквиру постојећих студијских програма на Високој школи разноврсне, коришћене су и разноврсне методе оцењивања. Да би то документовали, у прилогу су дати програми (силабуси) свих појединачних предмета (курсева). Они су и јавно публиковани на школском сајту под насловом Књига предмета за студенте на смеру на основним студијама *Васпитач деце предшколског узраста* и на програму специјалистичких студија *Васпитач специјалиста за рад са децом припремног предшколског програма*:

<http://uskolavrsac.edu.rs/info/wp-content/uploads/2014/11/Knjiga-predmeta-16-17-1.pdf>

<http://uskolavrsac.edu.rs/info/wp-content/uploads/2014/11/Knjiga-predmeta-SPPP-1.pdf>

На основу анализа студентских анкета у протеклој 2017/2018. год. може се уочити да су студенти упознати и задовољни примењиваним методама оцењивања. У оквиру спроведене анкете *Студентска евалуација објективности оцењивања*, студенти додељују изузетно високе оцене за ставке: Усклађеност испитног градива са наставним планом и програмом предмета који се полаже (4,70), Упознатост студената са предиспитним обавезама (4,60), Упознатост студената са карактером и садржајем испита (4,60), највећу оцену додељују ставци Упознатост студената са начином стицања укупног броја поена у оквиру предмета (4,90) и Упознатост студената са начином формирања оцене на испиту (4,70). Такође, врло је битно нагласити да могућност примене разноврсних метода оцењивања зависи и од природе самих предмета (то се нарочито може приметити код методичких предмета код којих су, по правилу, најразноврсније методе оцењивања, а који су у наставном плану најзаступљенији у другој и трећој години студија). Ова тенденција се уочава и у дистрибуцији оцена између студената прве, друге и треће године (студенти треће године додељују статистички значајније веће оцене). На сајту Високе школе су објављени силабуси свих наставних предмета који садрже информације о вредновању предиспитних обавеза што јасно указује на обавезу студената да присуствују и активно учествују у настави.

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела и редовно спроводила и анализирала анкете студената о квалитету рада наставника и о објективности оцењивања. Такође, о објективности оцењивања се разговарало и на састанцима Стручних већа, Наставно - стручног већа, приликом анализирања и евалуирања стручне праксе студената и сл. Није уочено непоштовање процедура квалитетног оцењивања, тако да није било потребно примењивати корективне мере. У оквиру анкете *Студентска евалуација објективности оцењивања* студенти су давали високе оцене (преко 4,50) за све испитане аспекте објективности оцењивања. Просечне оцене објективности оцењивања се крећу у распону 4.60 - 4.90. Комисија за квалитет процењује да су се све оцене у односу на школску 2016/17. значајно повећале, што је резултат напора свих субјеката (студентски парламент, наставници, студентска служба и др.). Посебно се уочава напредак за аспекте: Право на израду концепта на усменом испиту (4.15 – 4.60), Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе (4.77 – 4.90), Оптималност времена за полагање испита (4.08 – 4.80), Благовременост у објављивању резултата испита (4.20 – 4.60). Студенти, чланови Комисије за квалитет, на састанцима су истицали да је потребно да све студенте треба боље упознати са Законом о високом образовању (могућностима организовања апсолвентских рокова, неопходном броју поена за пролазност на испиту, правима и обавезама које студенти имају приликом

полагања испита, изменама Закона и сл.). Сходно томе, у протеклој школској години представници Студентског парламента учествовали су на семинару јачања капацитета студентских представника на Златибору и седницама SKACCC -а. Студенти старијих година, чланови Студентског парламента, више пута су на радионицама и предавањима колеге са млађих година упознавали са радом Студентског парламента. На тај начин је остварена предложена мера Комисије за квалитет из претходног евалуационог периода.

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/jacanje-kapaciteta-studentskih-predstavnika-seminar-na-zlatiboru/>

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/predstavnice-studentskog-parlamenta-juventas-prisustvovalе-xiv-sednici-skass/>
Комисија за квалитет је утврдила да су у протеклој школској 2017/2018.години, у оквиру свих наставних предмета, наставници били опредељени ка „континуираном“ оцењивању. У оквиру сваког појединачног предмета (курса) предвиђено је било да студент може да добије 30% – 70% своје оцене током самог курса. Водило се рачуна о томе да нема ситуације да је само завршни испит једини начин оцењивања, али и о томе да не дође до друге екстремне ситуације у којој је рад предавача и студената оптерећен пречестим и неадекватним оцењивањем. Из свих предмета вођена је документација о редовности долажења. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања, ставка - *Редовност у вођењу документације о присутности студената на настави*, од стране наставника, студенти додељују високу оцену 4.90 која сведочи о томе да су студенти задовољни и да се документација о присутности студената редовно и транспарентно води. У току школске 2017/18. године подстицао се перманентни рад студената у току студија, као и стално праћење њиховог напредовања, што је, донекле, водило растерећењу студената, односно, смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија. У оквиру анкете *Студентска евалуација објективност оцењивања* студенти ставци Континуитет у проверавању знања студената додељују врло високу оцену – 4.70.

У протеклој школској години, посебна пажња посвећена је одговарајућем нивоу оптерећења студената у оквиру програма сваког предмета. Тако је поштован пажљиво избалансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећивала се времену потребном за припрему наставе, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности. Анализом студентске евалуације радног оптерећења студената, Комисија за квалитет је установила да је највећи број сати потребан за припрему испита одређених предмета у складу са стандардима, односно, да је оптерећење студената оптимално и одговара броју ЕСП бодова које предмети носе. Такође, представници Студентског парламента и чланови Комисије за квалитет сматрају да се студенти морају добро упознати са елементима и процедуром евалуације оптерећења, како се не би понављала ситуација да студенти процењују како је за припрему целокупног испита „утрошен“ нереално мали број сати.

Број изборних предмета је усаглашен са важећим стандардима и износио је 30% од укупног броја предмета. Студенти додељују високу оцену 4.60 када је у питању ставка студентске евалуације програма - *Студенти имају могућност избора предмета* студентске евалуације програма.

За студенте Високе школе, веома значајан сегмент студијских програма је стручна пракса. У протеклој школској 2017/18. години, пракса је реализована у складу са наставним планом и календаром рада, за студенте свих година, на основним и специјалистичким студијама. Након завршетка предвиђених пракси, комисија за квалитет, наставно - стручно веће, стручно веће за методике и остала стручна већа и студентски парламент анализирали су успешност стручне праксе у складу са Акционим планом. Сарадња Високе школе и предшколских установа у којима се пракса реализовала је оцењена као врло добра. Залагање, понашање и компетенције студената од стране управа ПУ и ментора-васпитача оцењено је веома добро. Обавезе студената, редовност и понашање у оквиру стручне праксе је оцењено као врло добро. Обавезе професора у вези са планирањем праксе, обиласком студената, прегледом дневника праксе и др. такође је оцењено као врло добро. Анализом студентске евалуације о условима и квалитету програма, установљено је да су оцене организације праксе веома високе. Стандардно, високу оцену студенти додељују ставци: *Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији стручне праксе – 4.78* и *Усклађеност стручне праксе са природом студијског програма (4.70)*. У односу на оцене из претходних евалуационих периода, забележава се пораст оцена за ставку: *Оптималност оптерећења студената у оквиру стручне праксе (4.80)*. Посебно се водило рачуна о анализи реализације задатака у оквиру стручне праксе за модуле: *Појачане компетенције студената за рад са децом јасленог узраста, за рад са децом на енглеском језику и за рад са социјално депривираним децом*. Поред Дневника стручне праксе, израђен је и Водич за стручну праксу студената Високих школа струковних студија за образовање васпитача који је значајно помогао студентима,

менторима васпитачима и менторима професорима при остваривању циљева и задатака у оквиру стручне праксе, односно, подизању квалитета стручне праксе. Уједно, на тај начин је и остварена корективна мера из претходног евалуационог периода (Трогодишњег извештаја Комисије за квалитет).

Висока школа својим статутом и другим актима ближе уређује своје обавезе у погледу обезбеђивања услова за квалитетно и благовремено информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика испита. У протеклој школској години одржано је 5 испитних рокова. То су били јануарско-фебруарски, мартовски, јунски, септембарски, октобарски и новембарски испитни рок. Важно је да се нагласи да су на састанцима Студентског парламента студенти одлучили које ће испитне рокове имати, тако да су испитни рокови заказани за оне месеце које су студенти сами одабрали. Термини испита за све предмете су унапред дати, на почетку школске године, били су објављени на школском сајту и у Информатору. Сви наставници су се трудили да без озбиљних разлога не ремете унапред заказане термине испита. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања студената свих година, оцена коју студенти додељују када је у питању Поштовање организовања редовних испитних рокова од стране Високе школе – 4,90. Студенти су задовољни и када су у питању ставке: Право да се погледа рад након писменог испита, уз образложење (4,80), Благовременост у објављивању распореда полагања испита (4,80), Благовременост у објављивању резултата испита (4,60), Оптималност времена за полагање испита (4,80) и Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе (4,63). Промене које су примењене да би подаци о распореду полагања испита и пријаве испита постали видљивији показале су позитивне ефекте, те су резултати за Благовременост у објављивању распореда полагања испита и Благовременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита, као и за ставку Поштовање организовања апсолвентских рокова, виши него претходне школске године. Студенти су, у односу на претходне године, задовољнији и могућношћу да се погледа рад након писменог испита и када је у питању оптимално време за полагање испита. Комисија за квалитет сматра да се услови и објективност, како наставника, али и студената и даље може унапређивати.

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела, и сходно томе, у протеклој школској години редовно анализирала успешност и пролазност студената на испитима. Добијени резултати су анализирани и на седницама свих стручних већа, наставно - стручног већа, савета школе и на студентском парламенту. Такође, резултати су објављени на сајту наше Школе (Извештај о раду Високе школе за 2017/2018, поглавље 15: Успех студената и подаци о положеним испитима у школској 2017/2018. години. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2018/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2017-18.pdf>

Просечна оцена у школској 2017/18. години на основним студијама (Прва и друга година – Васпитач деце ПУ и трећа година – Струковни васпитач) износила је 7,54 (октобарски, новембарски, јануарско-фебруарски, мартовски, априлски и јунски испитни рок). Најслабији успех (6,78) студенти су остварили у априлском испитном року, док су најбоље просечне оцене постигнуте у октобарском и јунском (8,07 и 8,04) испитном року. Ово посебно истичемо, будући да су наведени испитни рокови, у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама). Просечна пролазност студената у школској 2017/18. години износила је 88%.

Просечна оцена у школској 2017/18. години на смеру Струковни васпитач деце јасленог узраста износила је 7,63 (октобарски, новембарски, јануарско-фебруарски, мартовски, јунски). У априлском року није било пријављених студената. Најслабији успех (6,00) студенти су остварили у октобарском испитном року, док је најбоља просечна оцена (10,00 и 8,61) постигнута у новембарском и јунском испитном року. Ово посебно истичемо, јер је јунски рок у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рок када је далеко највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама). Просечна пролазност студената у школској 2017/18. години износила је 89%.

Просечна оцена у школској 2017/18. години за студијски програм - Васпитач специјалиста за припремни предшколски програм износила је 8,62. Најслабији успех (7,66) студенти су остварили у мајском испитном року, док је најбоља просечна оцена (9,00) постигнута у октобарском испитном року. На специјалистичким студијама задржао се тренд пораста броја и процента дипломираних у односу на број уписаних, и то: у школској 2014/15. 18% у школској 2015/16. години 52% специјализаната је завршило своје студије (у односу на број уписаних), у школској 2016/17. 68%, а у школској 2017/18. – 58%. На основу анализе ових података, може се уочити задовољавајући број дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама (испуњена је постављена корективна мера). Такође, ако посматрамо добијене

податке на основним студијама, у школској 2017/18. години имамо 51, 2% дипломираних у односу на број уписаних студената, што је знатно повећање.

Број успешних студената се такође повећао у школској 2017/18. години у односу на претходне евалуционе периоде, и сада на основним студијама он износи 15.08%, а на специјалистичким студијама 53,8%.

Чланови Комисије за квалитет и сва Стручна већа су анализирали пролазност студената према појединачним предметима. Уочено је да нема наставних предмета који *забрињавају* по овом питању, нарочито, код предмета где је на испит изашао велики број студената. Анализирајући релативно високе просечне оцене на специјалистичком смеру, чланови Комисије за квалитет сматрају да су оне одраз високе мотивације, посвећености и залагања најбољих студената који уписују специјалистичке студије. Такође, студенте треба што више подстицати на излазак на испит уколико га пријаве, као и на могућност полагања колоквијума и мотивацију за благовремени излазак на испите непосредно након завршетка предавања у датом семестру. Анализом записника са испита, установљено је да сви професори у протеклој школској години адекватно водили записнике са испита и да нису уочени значајнији пропусти.

Висока школа је и у протеклој школској 2017/18. академској години студентима омогућила одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Студентски парламент је у току прошле године, у односу на претходне, био знатно ангажованији, али и даље постоји проблем недовољног укључивања већег броја студената свих година. Представници Студентског парламента „Јувентас“ преко студената - чланова Комисије за квалитет упознати су са тим који су циљеви и задаци Студентског парламента „Јувентас“, на који начин се заступају интереси студената и које су биле најзначајније активности и реализоване идеје студената у протеклом периоду, о програму Ерасмус+ и сл.

Студенти су учествовали у великом броју активности, пројеката, секција, представа, хуманитарним акцијама, манифестација, трибина, у дистрибуирању и евалуацији студентских анкета и сл. Анализом студентске евалуације услова и организације студијских програма, примећено је, на основу добијених оцена, да има још простора за унапређење претходно наведених активности и деловања студената, иако су оцене веће у односу на претходне анкете. Када је у питању укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом (студенти овој ставци додељују оцену 4.33) и Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти (студенти овој ставци додељују оцену 4.22). Добијене оцене су веће у односу на претходни евалуациони период, односно, може се закључити да су студенти задовољнији.

Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти, чланови Студентског парламента, у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Божина.

Суочена са потребом да укључи студенте у ваннаставне активности и истраживачке пројекте, подстакне креативност и иновативност студената, Висока школа је у протеклој школској години покренула више пројекта и активности, које заједно реализују њени наставници и студенти. Издвајамо најзначајније:

- Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* приступила је великом европском програму Erasmus+. Програм подразумева велики број могућности, сарадњу са високим школама и универзитетима у страним државама, могућност размене студената, наставног и административног особља између високошколских институција из партнерских држава. Значајан број студената Високе школе искористио је могућност да уз подршку програма Ерасмус+ и стипендија које овај програм нуди, један семестар борави, слуша наставу и полаже испите на: Универзитету у Марибору, Универзитету "Aurel Vlaicu" у Араду реализоване и на Универзитету „Alexandru Ioan Cuza“ у Јашију (Румунија).
- Поводом завршетка пројекта „Предшколско и основно образовање Рома – ширење могућности за већи обухват и смањење осипања у образовању“, 27. септембра текуће године у нашој школи је одржана конференција под називом „Школа у заједници – заједница у школи“. Поред студената и

професора, конференцији су присуствовали и уважени гости. Двогодишњи пројекат, усмерен на повећање обухвата ромске деце предшколским и основним образовањем и смањење превременог напуштања школе у три општине на југу Србије (Бела Паланка, Књажевац и Прокупље), финансирали је Европска делегација, а подржало Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије. На конференцији су студенти који наставу прате на ромском језику и који су учествовали у пројекту изнели своје утиске о стручној пракси коју су обавили у предшколским установама и ромским насељима на југу Србије. У завршном делу конференције студентима је менаџер пројекта уручио пригодне поклоне студентима – лаптоп рачунаре. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/zavrсна-konferencija-projekta-rci/>

- Представници Студентског парламента „ЈУВЕНТАС“ Стефан Спасић и Драган Станковић, студенти друге године Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ Вршац, дана 24.10.2017. године одржали су презентацију студентима прве године и представили његов рад. Студенти су имали прилике да чују који су циљеви и задаци Студентског парламента „Јувентас“, на који начин се заступају интереси студената и које су биле најзначајније активности и реализоване идеје студената у протеклом периоду. Информисали су их о успостављеним сарадњама са другим сличним удружењима, програму Ерасмус+, који ће као студенти друге године моћи да похађају и упутили их на све представнике студентског парламента који ће пружати сталну подршку студентима Школе, упућивати их и разматрати њихове предлоге и молбе. Такође, упутили су позив свим заинтересованим студентима прве године да се прикључе раду Студентског парламента „Јувентас“ ради постизања што бољих резултата. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/prezentacija-studentskog-parlamента-juventas/>. У организацији студентског парламента у току школске године одржане су и бројне активности и хуманитарне акције: <https://www.uskolavrsac.edu.rs/vece-filma-2>, <https://www.uskolavrsac.edu.rs/humanitarna-akcija-2/> <https://www.uskolavrsac.edu.rs/podela-udzbenika-studentima-visoke-skole/>
- 14. новембра 2017. године, у суорганизацији Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу, Универзитета „Аурел Влаицу“ из Арада и Универзитета „Св.Климент Охридски“ из Битоља, одржана је прва Међународна конференција студената под називом „Савремени изазови у васпитању и образовању – дидактички аспекти“ на којој су своје стручне и истраживачке радове представили студенти основних, мастер и докторских студија са више универзитета у Србији и иностранству. На конференцију је било пријављено и у њеном раду учествовало преко 50 студената, а радова су објављени у заједничком Зборнику радова. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/odrzana-medjunarodna-konferencija-studenata/>
- 21. 12. 2017. Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ угостила је васпитаче и децу из свих објеката Предшколске установе „Чаролија“, Вршац. Повод окупљања била је изведба новогодишње представе за децу предшколског узраста, коју већ традиционално дужи низ година припремају чланови Језичког клуба Високе школе. Овога пута, пред препуним амфитеатром, изведена је представа „Новогодишњи шоу“ у чију је реализацију било укључено више од двадесет студената свих година Високе школе који наставу похађају на три језика: српском, румунском и ромском, као и студенти Учитељског факултета у Београду, Наставног одељења у Вршцу. Захваљујући донацији студената Високе школе, као и саме школе, након представе деци су подељени слаткиши. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/odrzana-novogodisnja-predstava-za-decu/>
- 22. 12. 2017. студенти Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ са почетком у 16.00 угостили су васпитаче, волонтере, децу и омладину Удружења за помоћ особама са ментално недовољно развијеним способностима „Отворено срце света“. Повод је била заједничка новогодишња радионица, која се одржава редовно већ пуних седам година. Дружење је започето извођењем представе „Поклон Деда Мразу“, коју су припремили и реализовали чланови Удружења. Након тога, чланови Језичког клуба Високе школе извели су представу „Новогодишњи шоу“. Уследило је заједничко украшавање новогодишњих честитки. На крају дружења, захваљујући донацији Високе школе, члановима Удружења „Отворено срце света“ подељени су новогодишњи пакетићи. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/odrzana-inkluzivna-radionica/>
- Студенткиња Андреа Аврамовић била је представник наше школе у оквиру пројекта Зимске едукативне и рекреативне активности студената који је суфинансиран од стране Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност АП Војводине, који делом

обухвата одлазак на Копаоник 200 најбоље ранжираних студената, који се рангирају на основу успеха у досадашњем школовању.

- На Високој школи струковних студија за васпитаче 04. априла 2018. године, као и претходне године, приређена је свечаност посвећена обележавању Светског дана Рома. Програм који је био мултиетнички, мултикултурни и мултијезички припремили су професори матерњих језика, музичке и ликовне културе, а у програму су учествовали гости и студенти Високе школе. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/svecano-obeleden-svetski-dan-roma-2/>
- Студенти Високе школе који наставу прате на ромском језику присуствовали су 27.04.2018. године свечаној прослави поводом двадесетогодишњице покретања наставе ромског језика са елементима националне културе у ОШ „Милета Протић“ у Товаришеву. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/studenti-visoke-skole-u-tovarisevu/>
- У Дому културе у Алибунару је 29. априла 2018. године доделом награда завршена 46. смотра „Позоришни дани Румуна у Војводини. Прво место освојила је позоришна труппа креативни атеље „Академика“ студената Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ – Вршац, Учитељског факултета Универзитета у Београду – наставног одељења у Вршцу и удружења грађана „Банатик-арт“ из Вршца за представу „Ревизор“, адаптација према тексту Н.В. Гогоља, у режији Каталина Урсуа, професионалног глумца Народног позоришта у Темишвару и професора глуме Гимназије „Иоан Виду“ у Темишвару. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/prvo-mesto-za-kreativni-ateljje-akademika/>
- 17. маја 2018. године, студенти Високе школе под менторством др Мирче Марана и др Радмиле Палинкашевић учествовали су на међународној студентској конференцији која је одржана на Универзитету „Ефтимје Мургу“ у Решици, Румунија. Резултати су више него задовољавајући, пошто је Тијана Обрадовић освојила прво, а Марија Ђуричић треће место. Студентски радови ће бити објављени у зборнику са конференције. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/prvo-i-trece-mesto-na-medjunarodnoj-studentskoj-konferenciji/>
- Хор Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ и Учитељског факултета у Београду, наставног одељења у Вршцу, под диригентским вођством проф. Јасмине Столић, освојио је, по други пут, прво место, златну медаљу са 98 бодова на Међународном такмичењу „Мајске музичке свечаности“ одржаном 12. маја 2018. године у Бијелини, у конкуренцији женских и мушких професионалних и академских хорова. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/zlatna-medalja-horu-visoke-skole-na-medjunarodnom-horskom-takmicenju/>
- У великом амфитеатру Високе школе, 17. маја 2018. године у организацији Истраживачко-едукативног центра и Асоцијације за сексуално и репродуктивно здравље Србије (СРХ Србија), одржана је представа „Усуди се, промени се“, у оквиру пројекта „Заменом улога до промене у ставовима“ уз подршку Међународне федерације за планирано родитељство (ИППФ), у оквиру Инноватион Фунд програма.. Представа је била интерактивна и партиципативна, присутна публика је имала прилику да активно учествује на сцени, свакоме је дата прилика да се опроба као глумац или глумица. Кроз вежбање глумачких/перформативних техника, анализирани су границе, устаљеност, наметнутост свакодневних улога и ситуација. Представа је истраживала, преиспитивала припадност, природне, (не)подношљиве и пожељне односе...Кроз глуму и смех, коришћењем позоришне технике које ангажују све, од најактивнијих до мање активних, учесници су ширили сопствена искуства и погледе на свакодневицу, окружење и најблискије односе. Након представе спроведено је и истраживање којим се мери ефекат програма, односно, степен промене код младих, а које спроводити Центар за истраживање култура, политика и идентитета (ИПАК.Центар), као пројектни партнер. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/predstava-usudi-se-promeni-se/>
- Студенти Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ и Учитељског факултета у Београду, наставног одељења у Вршцу прославили су апсолвентско вече у уторак, 12. јуна 2018. године у хотелу Вила Брег на зеленим обронцима Вршачких планина. <https://www.uskolavrsac.edu.rs/apsolventske-vece/>

- Студенти који су дипломирали на Високој школи у Вршцу и који су део наставе похађали на ромском језику, могу узети уверење о познавању ромског језика, због могућности њиховог ангажовања као наставника за предмет Ромски језик са елементима националне културе.
- Моторичка креативност студената се подстицала и развијала у оквиру спортске секције. Заинтересовани студенти су се више пута недељно, интензивно бавили физичком активношћу (одбојка, стони тенис, кошарка, шетње у природи и др.). За потребе спортске секције додатно су набављена неопходна средства (лопте за различите спортове, рекети, мрежице и др.), а са оваквом праксом наставиће се и у наредном периоду.
- Висока школа негује још једну иницијативу која треба да мотивише студенте за додатни рад и ангажовање, иницијативу којом се подстиче креативност и иновативност студената. Ради се о избору најбољих дипломских и специјалистичких радова, што упућује студенте у академску писменост и покреће истраживачке приступе у изради радова. Академска 2017/18. је шеста година реализације овакве активности која се на Високој школи одвија у блиској и интензивној сарадњи са Студентским парламентом.

Предложене мере и активности у оквиру Стандарда 8:

- Организација различитих активности (радионица, семинара, пројеката и сл.) у циљу веће мотивисаности и укључености значајнијег броја студената у процесе обезбеђења квалитета и у процесе одлучивања у вези са студијским програмом
- Увођење програма електронске пријаве испита и електронске обраде резултата студентских анкета
- Повећање мобилности студената у оквиру ERASMUS+ пројекта: отпочињања реализације већ потписаних протокола и иницирање нових
- Подршка студентима у вези са активним учешћем на студентским конференцијама, семинарима, такмичењима и сл. (менторство при изради истраживачких радова, интензивније усмеравање рада спортске секције, материјална и финансијска помоћ и сл.)
- Организација обука - тренинга студената за примену различитих софтверских програма (Moodle, Trello, SPSS)
- Ангажовање студената свих година у промоцији Дана отворених врата, и основних и мастер програма средњошколцима
- Повећање обима физичке активности студената (више пута недељно, израда пројеката и аплицирање на конкурсима са циљем бољег опремања и покретања нових садржаја спортске секције)
- Праћења каријере некадашњих студената чувањем контаката са њима преко Алумни клуба
- Развијање компетенција студената у области страних језика (енглеског, немачког)
- Подстицање и информисање студената на могућности упражњавања информалне праксе

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса обезбеђује се применом Правилника о уџбеницима и одржавањем квантитета и квалитета литературе, библиотечких и информатичких ресурса. У циљу обезбеђивања квалитета наставних публикација, Стручна већа су (пре почетка школске 2017/18. године – документовано у записницима са седница Катедара) вршила контролу на основу стандарда квалитета који је дефинисан Правилником о наставним публикацијама, и доставиле Извештаје на разматрање и усвајање Наставно-стручном већу. На основу предлога Катедара и чл. 4 Правилника о наставним публикацијама, Наставно-стручно веће је на седници од 27. 09. 2017. донело одлуку о листи одобрених уџбеника и публикација које ће се уврстити у наставни процес у школској 2017/18. години – на свим студијским програмима (струковне и специјалистичке студије).

Настава је покривена одговарајућим уџбеницима, практикумима, допунском литературом и другим училима, који су унапред познати и објављени (могу се видети у сваком појединачном силабусу – доступно путем Информатора, који је објављен на сајту установе: <http://uskolavrsac.edu.rs/info/>)

Висока школа има одговарајућу библиотеку снабдевену потребним уџбеницима и осталом литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научно-истраживачком и стручном раду, као и одговарајуће информационе ресурсе и сервисе. Садржи око 35 хиљада библиотечких јединица на српском, румунском и ромском језику (део стручне литературе је на енглеском, немачком и руском језику) са легатима: „Милан Празић“ и „Михаило Палов“ (4552 књиге) и стручном библиотеком, поклон академика Грозданке Гојков (2800 књига). Читаоница је у склопу библиотеке и опремљена одговарајућом информационом подршком за студенте и библиотекара. Установа је обезбедила покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима и информационом опремом неопходном за студирање и научноистраживачки и стручни рад.

Информацијска улога библиотеке остварује се систематским информисањем професора и студената о новим издањима књига и стручне периодике; у читаоници су свакодневно изложена нова издања Учитељског факултета из Београда, Института за педагошка истраживања из Београда, Филозофског факултета у Новом Саду и Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, зборници радова са научних и стручних конференција, часописи (*Педагошка стварност*, *Педагогија*, *Синтеза*, *Revija za elementarno izobraževanje*, Месечник канцеларије за инклузију Рома “Декада Рома у Србији”, *Просветни преглед*, *Tibiscus*, *Tineretia*) и др.

Студентима су на располагању информатички ресурси за савлађивање градива: персонални рачунари и 5 лаптопова са неограниченом интернет конекцијом.

У Библиотеци Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* су у току академске 2017/18. године, у складу са Законом о библиотечној делатности, обављане редовне активности: прикупљање, обрада, чување и коришћење књига, часописа и новина, као и прикупљање, обрада и пружање информација и података који се односе на библиотечки материјал у циљу коришћења у васпитне, образовне, научне, културне и друге сврхе.

Читаоница је светла и пространа (100м²), обезбеђен је неограничен приступ Интернету и осталој информатичкој опреми. Такође, део библиотеке је „отвореног типа“ који омогућава студентима непосредан контакт са библиотечком грађом (приручна литература: збирке, речници, енциклопедије, хрестоматије, приручници, практикуми). Радно време библиотеке и читаонице: радним данима од 8.30 до 15.30 и суботом од 9.00 до 12.00

Значајно место имају публикације из Издавачке делатности Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, коју чине, у протеклој школској години, 13 наслова, од тога пет монографских студија, 8 уџбеника и приручника, чији су аутори наставници са наше институције. Такође, објављена су 2 зборника и 1 компакт диск.

Правилник о наставним публикацијама донет је на основу члана 34. став 14. и члана 122. став 1. тачке 3,7 и 8. Статута Високе школе струковних студија за образовање васпитача – Вршац којим су регулисана питања врсте наставних публикација, субјекти и поступци вршења контроле квалитета. Уз одговарајућа Стручна већа, контролу квалитета врше и рецензенти наставних публикација и студенти.

Такође, Висока школа има и Правилник о издавачкој делатности који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмом и пружања подршке наставном и научном процесу. Предлог за издавање наставних публикација Уређивачком одбору подносе надлежна Стручна већа, након договора са аутором. Рецензенти су признати стручњаци са одговарајућим наставничким звањем из научне области или дисциплине која се у публикацији обрађује.

Настављено је објављивања часописа *Истраживања у педагогији*, чија су још два броја (13 и 14) објављена у току 2017/18. године. Часопис излази на енглеском језику. Часопис има међународно уредништво и рецензенте, а и у протеклој школској години налази се на листи научних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије. Висока школа издаје *Истраживања у педагогији* у сарадњи са Српском академијом образовања из Београда. У међувремену је кориговано техничко уређење часописа, израђен посебан сајт, добијен DOI број и установљено електронско издање часописа, као неопходни кораци за његово налажење на индексираним светском базама. Након тога, часопис је уврштен најпре у светску EBSCO базу, а потом и у COBISS (RS), CROSSref, SCIndeks, AcademicKeys, Scientific Indexing Service, Scholar Steer, Electronic Journals Library EZB, ZDB-OPAC, Academic Resource index (ResearchBib), Universitätsbibliothek Leipzig, Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung, Berlin, Google Scholar, OCLC WorldCat, што је веома значајно за даљи развој издавачке делатности.

У току академске 2017/18. године број новоуписаних корисника Библиотеке је 71, а број коришћених библиотечких јединица (књига, часописа, скрипти и фотокопија у читаоници – преко 3400 и ван ње – 860. У истој академској години, број нових наслова у Библиотеци је 112, од тога на румунском језику 31 и 29 на ромском језику. Укупно нових нових библиотечких јединица 141, што је за 30% мање него у претходној години. Ово је у складу са новим околностима (мањи број студената и др.) док је побољшана набавка стручне литературе на румунском и ромском језику.

Квалитет библиотечких и информационих ресурса сагледава се на годишњем нивоу, путем извештаја и путем студентског изјашњавања у односу на следеће елементе: доступност литературе, доступност компјутера, спремности библиотекара за сарадњу и рад студентске службе. Резултати студентске евалуације показују веома високу оцену када је у питању доступност литературе која се користи за припрему испита и процењена је оценом 4,44 (претходне године 4,64). Рад библиотекара прати се и анализира кроз извештај и путем студентског изјашњавања о спремности библиотекара за сарадњу - општа оцена износи 4,24 (претходне године је износила 4,41). Квалитет информационих ресурса у библиотеци за школску 2017/18., из угла студентске евалуације је 4,43 (средња оцена за школску 2016/17. је била 4,45) и односи се на доступност рачунара и остале информационе подршке у библиотеци. Студентска евалуација у претходним елементима није показала значајнија одступања у односу на претходну годину. Рад студентске службе за школску 2017/18. оцењен је средњом оценом 4.06 и указује на побољшање (средња оцена за претходну школску годину била 3,90). У табелама које следе дати су резултати студентске евалуације, према годинама студија и на крају збирна табела:

Оцене рада библиотеке и студентске службе - прва година

	1. сем. М	2. сем. М	М
Снабдевеност библиотеке литературом	4.17	4.67	4.45
Доступност компјутера и остале информационе подршке у библ.	4.33	4.67	4.50
Библиотекар је мој сарадник у трагању за информацијама о литер.	4.07	4.38	4.22
У студ служби се добијају информације на време и др.	4.02	4.22	4.12

Оцене рада библиотеке и студентске службе - друга година

	3. сем. М	4. сем. М	М
Снабдевеност библиотеке литературом	4.11	4.88	4.49
Доступност компјутера и остале информационе подршке у библ.	4.26	4.50	4.38
Библиотекар је мој сарадник у трагању за информацијама о литер.	3.89	4.50	4.18
У студ служби се добијају информације на време и др.	3.85	4.38	4,12

Оцене рада библиотеке и студентске службе - трећа година

	5. сем. М	6. сем. М	М
Снабдевеност библиотеке литературом	4.03	4.75	4.39
Доступност компјутера и остале информационе подршке у библ.	4.36	4.50	4.43
Библиотекар је мој сарадник у трагању за информацијама о литер.	4.15	4.50	4.32
У студ служби се добијају информације на време и др.	4.12	3.80	3.96

Збирна табела за све три године студија

	Распон	Средња оцена
Снабдевеност библиотеке литературом	4,39 - 4,49	4,44
Доступност компјутера и остале информационе подршке	4,38 - 4,50	4,43
Спремност библиотекара за сарадњу	4,18 - 4,32	4,24
Рад студентске службе	3,96 - 4,12	4,06
		4,04

б) SWOT анализа:

- Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему

Правилник о наставним публикацијама донет је на основу члана 34. став 14. и члана 122. став 1. тачке 3,7 и 8. Статута Високе школе струковних студија за образовање васпитача – Вршац којим су регулисана питања врсте наставних публикација, субјекти и поступци вршења контроле квалитета. Уз одговарајућа Стручна већа, контролу квалитета врше и рецензенти наставних публикација и студенти. Такође, Висока школа има и Правилник о издавачкој делатности који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмом и пружања подршке наставном и научном процесу. Предлог за издавање наставних публикација Уређивачком одбору подносе надлежна Стручна већа, након договора са аутором. Рецензенти су признати стручњаци са одговарајућим наставничким звањем из научне области или дисциплине која се у публикацији обрађује. Одговоран приступ овом пољу наставно-научног рада као исход има референцу од 7 уџбеника чији су аутори наставници наше Школе.

S + + +

Слабости у испуњавању овог елемента стандарда садржане су у недовољној доступности и активности на вредновању уџбеника од стране студената. Наиме, само неки параметри су обухваћени студентском евалуацијом (као што су питања доступности литературе и правовремене обавештености о врсти обавезне и допунске литературе).

W +

Спољашњи фактори који су од утицаја на квалитет овог стандарда односе на могућности обезбеђивања материјалних средстава за трошкове издавачке делатности, који су добри, прилив средстава је одговарајући и благовремен Издавачка делатност Школе је подручје рада коме се у Школи посвећује посебна пажња. И у условима укупних слабих материјалних прилика, нашле су се могућности да се у овој школској години објави солидан број наслова. Значајно је поменути да су сви ови наслови објављени захваљујући великој пожртвованости већине радника у Школи. Скоро сви су на неки начин учествовали у припреми текстова за штампу (припрема се врши на паусу у Школи, тако да професори и остали радници врше лектуру, коректуру, уношење текста у компјутер, уређивање, прелом текста и др.).

O + + +

Фактори који не доприносе обезбеђењу квалитета уџбеника нису идентификовани

T 0

– Структура и обим библиотечког фонда

Библиотечки фонд (основни) – 27.753 књига, од тога 7.021 на румунском језику и 363 на ромском језику. Поред основног библиотечког фонда, Библиотека поседује два легата и стручну библиотеку. Легат *Милана Пражића* са 1052 књиге, које су на располагању студентима, нарочито за реализацију програма Дечја књижевност и др. Легат – *спомен соба Михаила Палова*, има фонд од 3500 библиотечких јединица и смештен је у делу простора Стручног већа за методике. Стручна библиотека, поклон академика Грозданке Гојков, садржи 2800 библиотечких јединица – претежно књига, приручника, зборника и сл., савремене педагошко-психолошке и филозофско-социолошке тематике. Интерни електронски каталог објављен је на сајту Школе (као и остала електронска издања монографских студија чији су аутори наставници наше Школе и часопис *Истраживања у педагогији*) <http://www.uskolavrsac.edu.rs/elektronska-izdanja/>

S + + +

За сада не постоји могућност изношења/позајмице књига и коришћења ван читаонице због неовлашћеног умножавања/фотокопирања, не врши се позајмица уџбеника, практикума и сл., већ је њихово коришћење ограничено на читаоницу.

W + +

Чланови библиотеке су сви уписани студенти основних и специјалистичких студија имају право да се служе читаоницом, да траже информације и консултације од стручних радника у библиотеци, да буду информисани о новонабављеним књигама и другој библиотечној грађи, да траже резервацију књиге, да користе рачунарску опрему, да користе интернет (неограничен приступ). Приручна збирка (часописи, библиографије, речници, лексикони, енциклопедије) и ретке, старе књиге могу се користити само у читаоници. У оквиру рада библиотеке врши се едукација и обука студената, наставника и сарадника за ефективно коришћење библиотеке и осталих информационих ресурса.

O + + +

Фактори који утичу не обим и структуру библиотечког фонда односе се на могућности обезбеђења материјалних средстава и анализом је утврђено да у претходном периоду нису значајно утицали на набавку и осавременавање библиотечких јединица и опреме за рад.

T +

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 9

- Интензивирати израду интерног електронског каталога;
- Увођење електронске обраде публикација набавком програмског пакета за библиотечко пословање;

- Радити на заштити ауторских права;
- Размотрити могућности издавања – позајмице библиотечких публикација;
- Прикључити библиотеку на COBISS систем;
- Наставити са радом на побољшању снабдевености и доступности обавезне и допунске литературе у складу са потребама хармонизованог студијског програма основних струковних студија и потреба одређених модула, као и специјалистичких струковних студија;
- Наставити са радом на побољшању и праћењу квалитета уџбеника;
- Сагледати могућности аплицирања на пројектима за подизање квалитета информационих ресурса и др. – Међународни пројекти прекограничне сарадње, Покрајински секретаријат за образовање, за науку, омладину, Еразмус+ и други.

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Органи управљања и органи пословођења Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, њихова структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом, као и њихова координација и контрола утврђени су општим актом високошколске установе, у складу са законом. Комисија за квалитет Високе школе систематски, једном годишње, прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом, рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за њихово унапређење. Инструмент за праћење квалитета управљања Високом школом и ненаставне подршке конципиран је тако да, између осталог, прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Висока школа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу могућности за перманентно образовање и усавршавање у струци. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Висока школа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и није се мењала, а односи се на питања овлашћења, одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је Статутом и Актом о систематизацији радних места са описом радних обавеза.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице. Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Савет школе, као управно тело Школе, радио је путем седница којима су присуствовали чланови из састава Високе школе, друштвене средине и представници Студентског парламента. Током 2017/18. године одржане су три седнице са дневним редом који се односио на следећа питања:

- Разматрање и усвајање предлога Извештаја о раду за школску 2016/17. годину;
- Разматрање и усвајање предлога Програма рада за школску 2017/18. годину;
- Информација о обавези искњижења грађевинског земљишта из пословних књига школе ради укњижења истог као јавне својине АПВ;
- Измена члана 64. Статута Високе школе и усклађивање истог према новом Закону о високом образовању;
- Разматрање и усвајање предлога Финансијског извештаја за 2017. годину (преглед прихода и расхода);
- Разматрање и усвајање предлога Финансијског плана за 2018. годину;
- Упознавање Савета са изградом предлога пројеката у 2018. години;
- Продужење сагласности Гимназији за рентирање фискултурне сале;
- Разматрање и усвајање предлога Статута високе школе усклађеног са Законом о високом образовању;
- Разматрање и усвајање Пословника о раду Савета;
- Разматрање и давање сагласности на предлог Акта о систематизацији радних места Високе школе, усклађеног са Каталогом радних места у јавним службама;

Током 2017/18. су измењени, допуњени и донесени следећи општи акти установе:

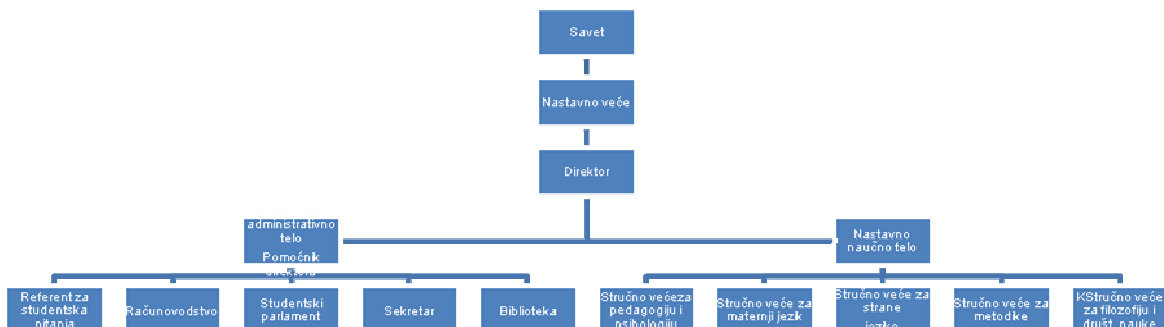
- Статут Високе школе је измењен у погледу скале оцењивања;
- Статут Високе школе је измењен у погледу састава Савета, увођења нових звања, укидања могућности продужења рада наставном особљу са навршених 65 година живота, измена назива наставног већа и поља, услова за продужење статуса студента....
- Пословник о раду Савета је измењен у складу са новом пропорцијом чланова Савета;
- Правилник о избору у звање је измењен у погледу увођења нових звања и услова за стицање звања;

- Правилник о раду Наставно-стручног већа је усклађен са новим Законом и Статутом;
- Правилник о признавању стварних високошколских исправа је усклађен са новим Законом и Статутом;
- Правилник о полагању испита и дипломских испита је усклађен са новим Законом и Статутом;
- Акт о систематизацији радних места је усклађен са каталогом радних места у јавном сектору и уредбом о максималном броју запослених.

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Р. б.	Назив организационе јединице	Радно место	Матични број	Име, средње слово, презиме	Квалификација
1.	Рачуноводство	руководилац финансијско-књиговодствених послова	0602976875052	Биљана, М. Деспотовски	дипл.економиста
2.	Студентска служба	виши стручно-технички сарадник за студије и студентска питања	1505969870041	Зоран, Н. Марјанов	проф.разредне наставе
3.	Студентска служба	виши стручно-технички сарадник за студије и студентска питања	0303990765017	Јасмина С. Мирковић	проф.разредне наставе
4.	Правна служба	секретар	1405965870028	Стеван, Ж.Миљков	дипл.правник
5.	Одржавање	домар/мајстор одржавања	1003980870033	Владимир, П. Хрњак	техничар маш.енергетике
6.	Одржавање	спремачица-кафе куварица	0702972065034	Олена Б.Павловић	трогодишња средња школа-трговачка
7.	Одржавање	спремачица-кафе куварица	0307975875022	Маја, Д. Миљевић	средња с.спрема друштвено-језичког смера
8.	Информационо-комуникациона подршка	систем администратор информационих система и технологија	0302969872524	Драган, В. Деспотовски	средња с. спрема воћар-виноградар
9.	Информационо-комуникациона подршка	информатичар за израду софтвера и одржавање информатичке опреме	2203965870038	Предраг, Б. Пртљага	професор информатике, доктор наука
10	Библиотека	дипломирана библиотекарка (50% радног времена)	3003978865046	Даница, Д. Веселинов	др. педагошких наука
11	Библиотека	дипломирана-библиотекарка (50% радног времена)	2105970875046	Снежана, Ј. Пртљага	др.педагошких наука

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и није се мењала, а односи се на питања овлашћења одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је Статутом и Актом о систематизацији радних места са описом радних обавеза.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице. Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Прилог 10.2. Резултати студентске евалуације квалитета органа управљања Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу (шк. 2017/2018. год)

Метод: Подаци о студентским оценама квалитета органа управљања прикупљени су *Упитником за студентску евалуацију квалитета органа управљања високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу.* Студенти су своје процене изражавали на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа, а 5 највиша оцена.

Узорак: У испитивању је учествовало 65 студената све три године студија. Просечна оцена током досадашњих студија за узорак у целини износи 8,30.

Табела: Просечне оцене појединих аспеката квалитета органа управљања

Аспект квалитета органа управљања	Просечна оцена
1. Рад на унапређењу квалитета студирања	4.40
2. Решавање проблема студената у вези са студирањем, од стране директора	4.50
3. Узимање у обзир мишљења студената (преко представника из студентског парламента) приликом доношења одлука	4.60
4. Професионалност и коректност односа директора према студентима	4.90

Из **Табеле** видимо да су органи управљања највишу оцену, у просеку, добили за професионалност и коректност односа директора према студентима (4,90), а најнижу (4,40) за рад на унапређењу квалитета студирања. У поређењу са претходним годинама уочава се раст у оценама свих аспеката а посебно када се ради о узимању у обзир мишљења студената (преко представника из Студентског парламента) приликом доношења одлука. На основу резултата приказаних у табели може се установити да је евалуација квалитета управљања и ненаставне подршке позитивна и садржи изузетно високе врло добре и одличне оцене.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу има обезбеђен простор и опрему (у свом власништву) чији обим и структура одговарају потребама студијских програма. Простор испуњава све релевантне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, са одговарајућим грађевинским и употребним дозволама (зграда је наменски грађена). Величина, доступност и квалитет простора одговарају прописаним стандардима: укупна квадратура унутрашњег простора износи 2.207,08 м² тако да по студенту износи 5,04 м², што је изнад минимума који је предвиђен стандардом и 2.200 м² отвореног простора (спортски терени, зелене површине).

У објекту се налазе:

- велики амфитеатар (214 седишта);
- мали амфитеатар (100 седишта);
- 6 слушаоница (са по 50 седишта) са елементима кабинетског простора (педагогија, психологија, методике, страни језици, музичко васпитање, ликовно васпитање...)
- 6 просторија за менторски рад (од којих се поједини користе и као кабинети за Стручна већа),
- свечана сала и хол,
- библиотека са 27753 библиотечких јединица, те са два легата и новом стручном библиотеком – поклон академика Грозданке Гојков, садржи 35105 библиотечких јединица,
- читаоница са рачунарима и штампачем,
- канцеларија за рад студентског парламента,
- канцеларијски простор за ненаставно и техничко особље,
- фискултурна сала са 2 свлачионице;
- Улазни хол са огласним таблама, ходници (светли и пространи)

У комплексу школе налазе се спортски терени а у непосредној околини је и градски стадион који се, уз школске терене, повремено користи за потребе наставе, вежби и рекреације. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који су предвиђени за високошколске установе.

Установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавире, пијанина, спортске реквизите...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара. Квалитет простора и опреме допуњен је са пултом за одлагање поште и канцеларијским ормаром за слушаоница за информатику као и моторна косачица, за потребе одржавања парка Високе школе.

Висока школа брине о опреми и наставним средствима. По потреби интервенише, што подразумева да систем функционише. Врши се редовном сервисирању уређаја и опреме, водећи рачуна о сервисним интервалима (сервисирање система за видео надзор, редовно сервисирање ПП апарата, одржавање информационог система студентске службе, и осталог).

Сви запослени (наставно и ненаставно особље) и студенти имају приступ информацијама у електронској форми (сајт школе, блог, прикључак свих рачунара на бежични интернет) и путем огласне табле (за студенте и наставнике).

Кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом). У просторијама информатичког кабинета, читаонице, секретара и просторије за рад студентског парламента могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали. Високошколска установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавир, пијанино, спортске реквизите...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара.

У просторијама рачунарског кабинета, читаонице, кабинету за методике, секретара и просторије за рад Студентског парламента могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали.

Оптималност материјално-техничких услова за реализацију наставног програма / студијских програма, сагледана из угла студентске евалуације у школској 2017/18., има просечну оцену 4,44 (на скали од 1 до 5) што је веома висока оцена. На основу добијених резултата, може се закључити да је у овом сегменту дошло до значајног побољшања квалитета.

б) SWOT анализа

Елемент анализе	Категорија процене	Опис процене	Вредност процене
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S	Зграда наменски грађена, са светлим и функционалним слушаоницама, пространим ходницима и холовима, амфитеатрима, библиотеком, читаоницом итд.; однос затвореног простора и укупног броја студената износи 5,58 м ² по студенту, што је више од прописаног стандарда, а томе треба додати и 2.200м ² отвореног простора, као и чињеницу да је сав овај простор власништво Високе школе и да се наставе одвија у седишту установе.	+++
	W	/	/
	O	Имајући у виду горенаведене предности, могућа су проширења, односно повећања броја студената, како на већ постојећим студијским програмима, тако и за акредитацију нових.	+++
	T	/	/
Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	S	Високошколска установа има адекватну техничку опрему (пројекторе, рачунаре, скенере, сервере, интерактивне табле штампаче...), као и специфичну опрему (нпр. клавири, пијанино...) којом обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара. Кабинети професора су опремљени компјутерима и пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом).	+++
	W	У домену специфичне опреме (за реализацију наставе и вежби из Методике ликовног васпитања, Методике почетних математичких појмова, Методике упознавања околине и неких специфичних захтева у оквиру модула - треба је употпунити и осавремениити.	+
	O	Висока школа је као партнер и координатор многих пројеката (Темпус, SMART пројекти Покрајинског секретаријата за науку, образовање, Еразмус+ и др.) у прилици да осавремењује опрему за реализацију студијских програма.	+++
	T	Фактори који би представљали одређену опасност јесу нередовност прилива материјалних средстава за набавку предвиђених наставних средстава и информационе опреме.	+
Усклађеност капацитета опреме са бројем студената	S	Аплицирање на многим пројектима и јавним позивима и конкурсима Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, за образовање и националне мањине..., конкурси Министарства науке и образовања РС, учешће на међународним пројектима и сл. омогућавају да се перманентно усклађује капацитет опреме у односу на број студената.	+++

	W	Несигурност, односно делимична неизвесност око квоте за упис студената.	+
	O	Захваљујући ангажовању наставног кадра на многим пројектима (научним, али и стручним – покрајински пројекти за одрживи развој, побољшање услова студирања даровитих студената, као и осталих студената са посебним потребама), Висока школа је у могућности да осавременује и усклађује опрему за реализацију студијских програма.	+++
	T	Нередовност прилива материјалних средстава за набавку опреме; честе измене прописа и процедура за јавне набавке (тендери и сл.).	+

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Обим и структура квалитета простора и опреме у Високој школи је обезбеђен, а препоруке се односе на потребу сталног праћења, усклађивања и осавременавања опреме са потребама наставног процеса и бројем студената.
- Осавременавати дидактичка средства, реквизите, и материјале за реализацију оба студијска програма, уважавајући захтеве нових модула за стицање појачаних компетенција студената.

Стандард 12: Финансирање

На основу анализе финансијских показатеља закључује се да Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходна за реализацију наставно-научног процеса и других активности.

Извори финансирања у школској 2017/2018. години су били:

1. средства која обезбеђује оснивач – средства из буџета;
2. школарине ;
3. пројекти — подржани од стране Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност;
4. акредитовани семинари;
5. издавачка делатност;
6. средства на основу пријава на конкурсе;
7. донације
8. наплатом котизације за Научно-стручни скуп

ДОПУНСКА СРЕДСТВА

Институција перманентно покушава да обезбеди допунска средства за функционисање школе, што се односи на партиципацију у разним пројектима (ИПА, ТЕМПУС, и сл.), а исто тако и на проширивање издавачке делатности, новим садржајима и понуде за одржавање акредитованих семинара.

Допунска средства остварена путем донација су:

- У току 2017/2018. године Висока школа је наставила ангажовање на јачању услова за још један облик укључивања у Еразмус+ програм – Кључну акцију 1 (Erasmus+ program – Key Action 1). Потписивањем интеринституционалних споразума са више ЕУ високошколских институција, Висока школа обезбедила је финансијску подршку краћих студијских боравка наставника и ненаставног особља, као и једносеместралног боравка студената у овим високошколским институцијама. Поред тога, Висока школа добија подршку за реализацију ове активности међународне сарадње и остварује донације по том основу. Донација у 2017/18. години износи 145.495,92 РСД.

Средства остварена пријавом на конкурс Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност:

О овоме сведочи чињеница да је у току 2018. академске године обезбеђено суфинансирање од стране Покрајинског секретаријата за Високо образовање и научноистраживачку делатност. Пројекти подржани од стране Покрајинског секретаријата су:

- *Друга Међународна научно-стручна конференција студената – Савремени изазови у дидактици у образовању*
Вредност 90.000,00 динара. Средства су добијена и оправдана.
(број пројекта 142-451-624) Руководилац пројекта др Еуђен Чинч
- *Интегративни приступ на раном узрасту-улога васпитача*
(број пројекта 142-451-2712/2018)
Средства су одобрена у укупном износу од 465.808,00 динара.
Руководилац пројекта је др Наташа Стурза Милић. Пројекат се завршава 2019 године.
- *Од вршњачке едукације до успешне комуникације-унапређивање комуникације у мултикултуралној студентској заједници*
(број пројекта 142-451-857/2018)
Средства одобрена у износу 50.000,00 динара. Руководилац пројекта др Недимовић Тања

Висока школа је конкурисала и за суфинансирање за два међународна научна скупа:

- *Панорама света детињства: енциклопедијски и ренесансни дух Раше Попова* – научни скуп
Вредност пројекта је 100.000,00 динара. Средства добијена и оправдана, Број пројекта (142-451-2234/2018). Руководилац пројекта др Милош Ђорђевић
- *Нова достигнућа у образовању даровитих-стање и перспективе.*
Међународни научно стручни скуп о даровитости. Средства остварена по том основу чине 200.000,00 динара. Остале трошкове је сносила Висока школа из сопствених извора.
Број пројекта (142-451-392/2018) .

Остали конкурски Покрајинског секретеријата за високо образовање и научно истраживачку делатност су :

- Пројекат замене водоводне инсталације – добијена средства у вредности од 320.000,00 утروшена и оправдана; (број 142-451-2494/2018)
- Пројекат набавке моторне косачице у вредности од 60.000,00 динара добијена и оправдана. (број 142-451-2439/2018)
- Суфинансирање учешћа научноистраживачких радника на Међународним скуповима у иностранство су:
  - Вредност 59.000,00 динара, Предраг Пртљага
  - Вредност 59.000,00, Недимовић Тања
  - Вредност 60.000,00 динара, Еуђен Чинч

Висока школа остварује приходе и кроз реализацију акредитованих семинара за стручно усавршавање наставника које је акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања. Акредитовани програми стручног усавршавања Високе школе налазе се на <http://www.uskolavrsac.edu.rs/akreditacija-zuov/>.

Важно је напоменути да је у току 2017/2018. године значајан број наставника који раде на Високој школи у Вршцу учествовао на научним и стручним скуповима. Њиховим учешћем доприноси се афирмацији и презентацији Високе школе.

Сопственим приходима – школаринама – Висока школа покрива текуће функционисање институције, односно покрива материјалне и остале трошкове како би се несметано одвијао процес рада.

УЛАГАЊА у 2017/2018. години

Улагање у набавку савремене опреме и простор, предвиђа се финансијским планом и планом јавних набавки. Да не би дошло до одступања од финансијског плана, тромесечно се прати кретање трошкова.

У току 2017/2018. године школа је обезбедила следеће:

- 1. намештај** – пулт за одлагање поште
- канцеларијски ормар
- 2. књиге за библиотеку**

Набављају се током целе 2017/2018. академске године (сопствена средства Високе школе). Књиге се набављају по препоруци наставног кадра Високе школе, а за потребе реализације наставног процеса и перманентног усавршавања наставника.

- 3. моторна опрема**

Набављена је моторна косачица-одржавање парка школе.

- 4. остала опрема**

Финансијским планом за 2017/ 2018 обезбедило се следеће:

- реалност финансирања институције, односно финансијска стабилност и ликвидност за дужи временски период;
- јавност и транспарентност извора финансирања (финансијска средства обезбеђена су кроз утврђивање финансијског плана на Савету школе и кроз извештај о пословању, односно годишњи обрачун; видљиво на сајту)
- планирала су се средства за текуће одржавање зграде и за набавку опреме.

Финансијским планом који ће се донети за следећи период, предвиђа се реалност финансирања институције у њеном пословању, која ће обезбедити Високој школи покривање трошкова функционисања, али и стабилност пословања.

АКЦИОНИ ПЛАН

Директорка Високе школе, на основу периодичних и тромесечних извештаја Службе рачуноводства и на основу података Службе за студентска питања, обавештава Наставно стручно веће и Савет школе периодично о тренутном стању и о очекиваним приливима средстава, на основу чега се закључује о реалности претходних пројекција и даљим могућностима. Ова два тела усвајају и извештај о пословању, годишњи обрачун и финансијски план. На седницама Наставно стручног већа и Савета школе се такође доносе одлуке о евентуалном суфинансирању за нове пројекте (нпр. ИПА програм, Еразмус+...), различитим улагањима у набавку опреме и одржавање зграде, као и о финансирању научноистраживачког рада наставника, кроз учешће у пројектима и научним и стручним конференцијама.

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 12:

- континуирано пратити промене закона у области финансијског-правног пословања и благовремено примењивати све учесталије промене;
- наставити са перманентним праћењем конкурса, осмишљавањем нових пројеката, семинара и аплицирањем код различитих институција у земљи и иностранству, у циљу обезбеђивања додатних средстава неопходних за функционисање Високе школе;
- предузети мере за смањење трошкова пословања, али водити рачуна о нивоу квалитета рада високошколске институције;
- предузети мере спровођења дигитализације у пословању, што ће допринети смањењу трошкова пословања

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда 13

У току школске 2017/18. године представници студената су наставили активно учешће у процесима самовредновања и провере квалитета на Високој школи. Наиме, чланови Комисије су и најмање два представника студената. Стефан Спасић, Драган Снаковић, Милица Петровић су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и активно учествују у свим активностима у провери и унапређењу квалитета.

У оквиру рада Студентског парламента, преко својих представника у Комисији за квалитет, као и преко делегираних студентских представника у оквиру Наставно стручног већа и Савета Високе школе, студенти су током школске 2017/2018. год. били у прилици да дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

Студенти су укључени у самовредновање Високе школе кроз анкете у којима им се пружа могућност да оцене рад сваког од својих наставника, ненаставног особља, као и остале области које спадају у квалитет Високе школе, а које је могуће проценити од стране студената. Подаци који следе документују временску динамику, узорак и врсте анкета из свих области које су се проверавале у процесу самовредновања у току 2017/18. године.

- Студентска евалуација рада наставника и ненаставног особља – анкетање је извршено у мају 2018. године (за зимски семестар) и у октобру 2018. (за летњи семестар). Анкетом је било обухваћено укупно 339 студената. Од тога, у узорку је било 147 студента 1., 106 студената 2. и 86 студената 3. године.
- Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је у октобру 2018. год. Испитано је 85 студената прве, друге и треће године.
- Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма извршена је у октобру 2018. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 67 студената све три године студија.
- Студентска евалуација појединачних наставних предмета и процена оптерећења. Испитивање је извршено на узорку од 73 студента, све три године студија.
- Студентска евалуација органа управљања Високом школом. У испитивању је учествовало 65 студената све три године студија.
- Анкетање дипломираних студената о раду Високе школе, условима наставе, опреми, оспособљености за рад и даље напредовање. У анкетању је учествовало 65 дипломираних студената. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених студија. На скали од 1 до 5 процењивали су степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша.

Резултати ових анкета разматрани су на седницама Стручних већа, Студентског парламента, Комисије за обезбеђење квалитета и Наставно стручног већа. На Високој школи студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања.

Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 13

- Анализом резултата студентске евалуације квалитета Високе школе установљено је да је свега неколико наставника добило осредње оцене (око 3, на скали од 1 до 5). Са циљем унапређења квалитета рада ових наставника предлажу се, као први корак, дубље анализе којим би се утврдили разлози осредњег задовољства студената, а након тога и адекватно реаговање на основу добијених информација.

Прилог 13.1 *Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета*

Резултати студентске евалуације разних аспеката квалитета Високе школе наведени су у прилогу овог извештаја.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Комисија за обезбеђење квалитета редовно прати квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и о резултатима праћења обавештава директора школе, Наставно стручно веће, Савет, студенте преко њихових представника-чланова Комисије и јавност преко сајта школе. Комисија прати квалитет Високе школе анализом информација које добија од наставника, ненаставног особља, студената, васпитача који су завршили студије, као и од послодаваца код којих су запослени бивши студенти. Информације од наставника прикупљају се периодично, на основу њихових излагања на седницама Наставно стручног већа и Савета, као и помоћу посебног упитника који је Комисија припремила за наставничку евалуацију. Информације од студената се такође прикупљају периодично, а детаљи о овоме наведени су у оквиру стандарда 2. Комисија за квалитет израђује Годишњи извештај Комисије за квалитет који се најпре анализира на седницама катедара, а затим усваја на седницама Наставно стручног већа и Савета школе. У доношењу годишњих извештаја Комисије за квалитет активно учествују и студенти – чланови Комисије за квалитет (годишњи извештаји Комисије за квалитет доступни су на сајту школе).

Висока школа поседује сву потребну инфраструктуру за редовно прикупљање и обраду података неопходних за оцену квалитета. У ту сврху, поред материјалних услова (штампачи, апарат за фотокопирање, рачунари) посебна пажња се у току 2017/18. године поклањала брижљивом састављању упитника за самоевалуацију, који се задају тек након критичке процене од стране професора компетентних за одређено подручје самоевалуације и који се, након извршене обраде података, према потреби коригују са циљем побољшања њихових метријских карактеристика. Висока школа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, пре свега, предшколских установа у којима су запослени студенти који су дипломирали на основним и специјалистичким студијама на Високој школи. Одржавањем веза са дипломираним студентима (преко Алумни удружења, уписа специјалистичких студија, организацијом акредитованог стручног усавршавања, трибина, семинара и сл.), добија се повратна информација од управа предшколских установа. Анализом добијених мишљења у току 2017/18. године, може се закључити да су послодавци веома задовољни компетенцијама запослених студената који су дипломирали на Високој школи.

За студенте Високе школе, веома значајан сегмент студијских програма је стручна (педагошка) пракса која се реализује у складу са наставним планом и календаром рада, за студенте свих година. Такође, организација стручне (педагошке) праксе пружа могућност да се стекне увид у мишљење предшколских установа (управа, психолошко-педагошке службе, васпитача-ментора) о компетенцијама студената на пракси. Висока школа има потписане споразуме о сарадњи са предшколским установама у којима студенти обављају стручну (педагошку) праксу. Сваки студент од васпитача-ментора добија попуњен образац – мишљење васпитача, као и потврду о обављеној пракси. Професори Високе школе редовно обилазе студенте на пракси и на тај начин, у непосредној комуникацији са васпитачима-менторима стичу увид у њихово мишљење о компетенцијама студената. Након завршетка сваког циклуса праксе, Комисија за квалитет, Наставно стручно веће и Студентски парламент анализирају успешност праксе, у складу са Акционим планом. У току 2017/18. године сарадња Високе школе и предшколских установа (индиректно у случају педагошке праксе – послодаваца) у којима се пракса реализује оцењена је као врло добра. Редовност, залагање, понашање и компетенције студената од стране управа предшколских установа и ментора-васпитача оцењени су веома добро.

Висока школа добија задовољавајуће повратне информације о успешности дипломираних студената након полагања испита за лиценцу за васпитаче. Васпитачи који су завршили студије на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, између осталог, имају добре компетенције у области организације припрема за непосредне активности, прожимања садржаја из различитих области и сл.

Оснивање и оснаживање Алумни удружења изузетно је значајно за одржавање везе између дипломираних студената и Високе школе, за квалитетнији професионални развој дипломираних студената и за успостављање веза са послодавцима који запошљавају васпитаче који су дипломирали на Високој школи у Вршцу. Као и у претходном периоду, планира се подршка члановима Алумни удружења по питању даљих активности, нарочито у вези са изградом пројеката (предложена мера активности), као и организација тренинга (радионица) студената за примену софтверских програма: *Moodle*, *Trello*, *SPSS* (предложене мере активности). Свакако, улога самих студената и дипломираних васпитача у даљем раду Студентског парламента и Алумни удружења је пресудна, уз подстицај од стране професора и чланова Комисије за квалитет задужених за координацију и сарадњу са Студентским парламентом.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Усавршавање електронског прикупљања и генерисања базе података у вези са периодичном провером квалитета.

У наредном периоду, планира се подршка члановима Студентског парламента, Алумни удружења, наставног и ненаставног особља када је реч о даљим активностима, нарочито у вези са израдом пројеката, као и организација тренинга (радионица) за примену софтверских програма (*Moodle, Trello, SPSS*).

Прилог 14.1. *Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.*

Резултати периодичне провере квалитета су јавни и објављују се на интернет сајту Високе школе, у оквиру годишњих извештаја Комисије за квалитет.